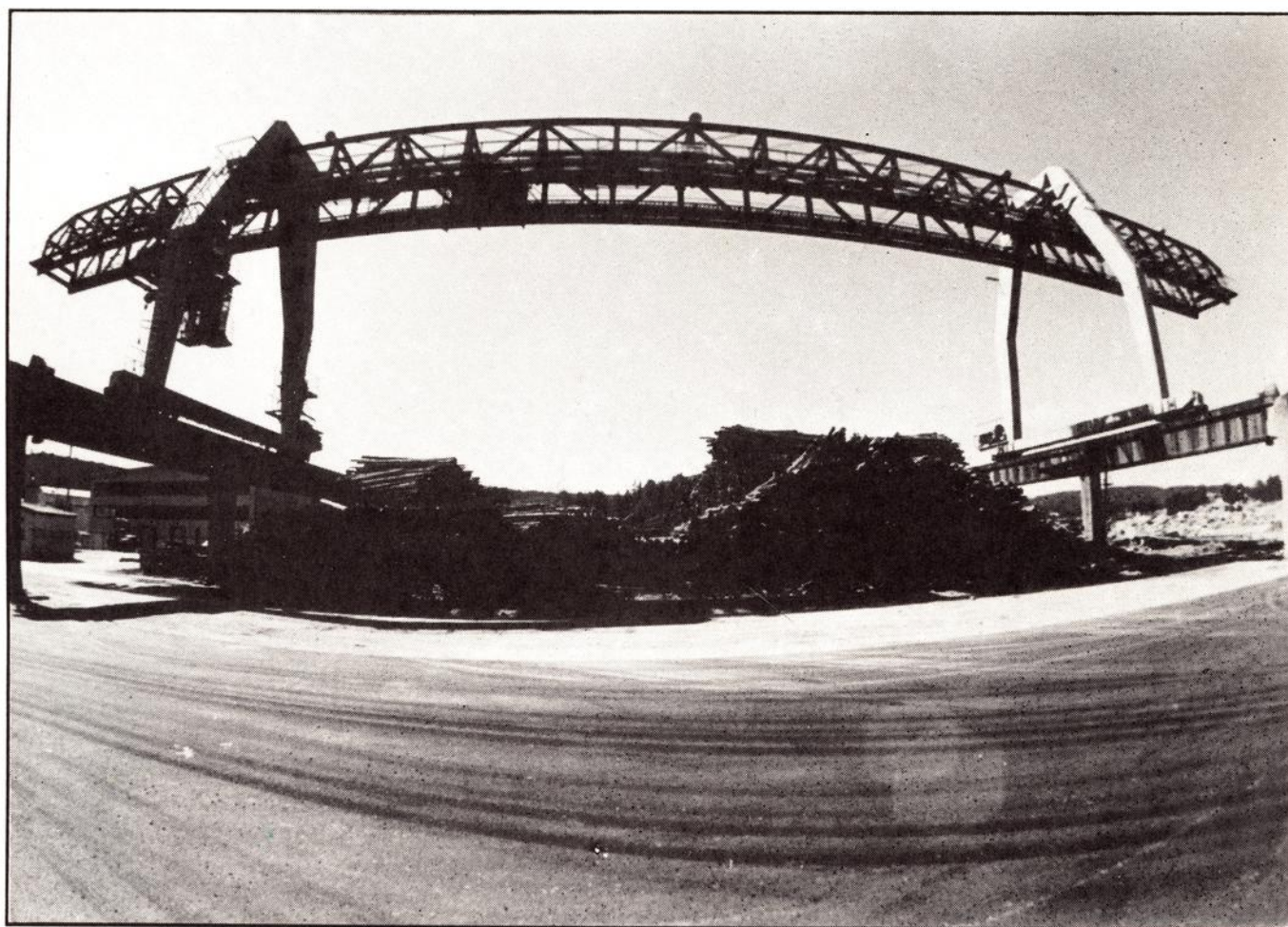

HUNSFOS

POSTEN

Organ for Hunsfos Fabrikker og Norsk Wallboard A/S

*Ha en riktig god
sommerferie!*

Frist for stoff til neste nummer er 1/8-91

Hunfosposten
er utgitt av:
Hunfos Fabrikker
Hunfos Arbeiderforening
Hunfos Funksjonærforening
Hunfos Bedriftsidrettslag

Redaktør:
Reidar Liane
Tlf.: 56 713, arb. 333.

Redaksjonen består av:
Ole J. Tharaldsen
Paul Torkel Joreid
Merethe Pedersen
Arne Bentsen

Wallboarden:
Tor Strandberg

Trykk:
Hunfos' trykkeri
på 100 g Natur Offset

HILSEN FRA DIREKTØREN

God sommer!

"Hva skal jeg skrive om i Hunsfosposten denne gangen?" spurte jeg da familien satt samlet rundt midtdagsbordet om kvelden. Det er alltid en mulighet for at et og annet gullkorn kommer frem når så vidt mange er samlet. "Nå må du skrive noe folk gidder å lese!" utbrøt kona. "Du må skrive noe som passer for folk flest!" Ja, men jeg gjør jo alltid det, tenkte jeg lettere indignert, men uten å si det høyt. "Hva er det folk gidder å lese da?" spurte jeg. "Det er i hvert fall ikke først og fremst hvordan de har det i jobben!" lød det kontante svar. "Kan du ikke heller dele ut en blomst til alle de som er med på å forsterke det gode miljøet i bedriften - til dem som satses noe ekstra på å øke samholdet og familiefølelsen?" Dette gjøres herved!! Vi har mange i vår virksomhet som er med på å gjøre noe ekstra for miljøet i bedriften. Det er farlig å trekke frem navn, i alle fall på personer. Det skal jeg derfor ikke gjøre. Selv har jeg hatt gleden av å være med på arrangementer i regi av bedriftsidrettslaget og Hunsfos Arbeiderforening i løpet av den siste tiden. Begge arrangementene, vår-hyggefesten og fiskekonkurransen på Vesøya var "knallsuksesser" med stor oppslutning. Gratulerer og takk for vellykkede arrangementer! Takk til alle miljøskapere iblant oss!

Men litt av alvor i vår felles hverdag må også frem denne gang. I forrige utgave av Hunsfosposten skrev jeg en del om de vanskelige konjunktorene i treforedling. Det er dessverre ingenting som tyder på noen bedring fremover.

Det har ikke gått så bra for oss i år.

Våre resultater er meget svake både i forhold til i fjor og i forhold til det vi egentlig hadde forventet i år. Det er arbeidsomme tider, og det stilles store krav til hver enkelt av oss. Det er behov for nye omstillinger av betydelig omfang. De langsiktige omstillinger bearbeides under overskriften "Prosjekt 2000". I tillegg til at vi har utredet et Prosjekt 2000 alternativ I med storsatsing på bestrøket treholdig trykkipapir, har vi under utarbeidelse et Prosjekt 2000 alternativ II som blant annet innebærer en sterkere satsing på MG-siden. Siktemålet er at vi i løpet av høsten må fatte avgjørende beslutninger med hensyn til hvilken vei vi skal gå. Jeg synes det er viktig å understreke at alt arbeid som gjøres på denne sektoren har som formål å sikre vår virksomhet en mer lønnsom fremtid.

Også i Norsk Wallboard er det harde tak for tiden med nye omstillinger. Produksjonsnivået bringes ned etter som vi ikke ser noen muligheter for bedringer i byggevaremarkedet de nærmeste årene. Dette får negative konsekvenser for en del medarbeidere, men det er dessverre nødvendig for å sikre gjenværende arbeidsplasser. Jeg håper inderlig at arbeidsmarkedet bedrer seg slik at de som blir ledige kan sikres beskjeftigelse.

Nå er det sommer! Vi får satse på at det blir noen gode feriedager i år også med masse sol - bølgeskvulp og måkeskrik. Noen av oss henter kanskje frem sørlandsdikteren Gabriel Scotts mesterverk "Kilden", hvor vi møter vår deilige sørlandskyst i dikterens uforlignelige skild-

ringer av Markus på fiske og hjemme på den vesle øya i trofast vern om den magre jorda og blomstene. Det er en god bok som anbefales på det beste. Den kan gi mye til den enkelte av oss til ettertanke og oppmuntring.

Gabriel Scott skriver blant annet: "For tilværelsen har ikke mørket til mål, ikke gledesløsheten og tvilen og døden, tilværelsen har lyset til mål og gleden, takknemligheten og håpet. Det er alt sammen tilværelsens lønn, forborget dypt i dens eget skjød....."

God sommer!

Vennlig hilsen

Guttorm A. Vennesland
Guttorm A. Vennesland

FRA PERSONALKONTORET

Lønnsforhandlingene

Man er i skrivende stund inne i årets lønnsforhandlinger. Som i fjor er årets oppgjør todelt, med en sentral og en lokal forhandlingsrunde. De to store forbundene, LO og NHO er blitt enige om et sentralt tillegg for LO-området på kr. 1,- pr. time fra 1.4.91. For Wallboardoverenskomsten er tilsvarende tillegg satt til kr. 1,20 fra 1.4.91.

Sentralt har man lagt til grunn kriterier som kjøpekraft, overheng fra forrige år osv. Med den prisstigningen som har vært til nå, og sammenholdt med beregninger for resten av året, vil man gjennom de sentrale tilleggene opprettholde kjøpekraften. Det resulterer i at alt som blir gitt i de lokale forhandlingene vil øke kjøpekraften.

Som i fjor er det fire kriterier som skal danne grunnlaget for de lokale forhandlingene. Dette er økonomi, produktivitet, konkurranseevne og fremtidsutsikter.

I utgangspunktet vil eventuelle lokale tillegg bli gjort gjeldende fra de ulike forbunds normale regulerings-tidspunkt.

På grunn av en vanskelig økonomisk situasjon som mange norske bedrifter befinner seg i, har LO og NHO blitt enige om at det i år er mulig å droppe både det sentrale og lokale tillegget dersom partene blir enige om dette.

Nyere beregninger som er foretatt viser at til tross for to år med lønnslov og et relativt moderat lønnsoppgjør i fjor, har Norge hatt vanskelig for å bedre konkurranseevnen i forhold til de land vi konkurrerer med. Med tanke på EF og det som skjer i Europa i disse tider, er dette ikke særlig oppløftende opplysninger.

Årets lønnsoppgjør bygger som kjent på de nevnte kriteriene, og resultatet vil da måtte stå i forhold til disse. Det gjenstår derfor å se hva vi ender opp med i år her på Hunsfos.

Bemanningsreduksjon

Som de aller fleste har registrert, har konsernet nå på det nærmeste gjennomført den frivillige bemanningsreduksjonen.

På bakgrunn av de vanskelige markedsforholdene innen byggevarebransjen, har imidlertid Norsk Wallboard kommet til at man må redusere driften og tilpasse denne til det svake aktivitetsnivået på byggemarkedet.

Styret i Norsk Wallboard vedtok derfor på styremøtet den 27.5.91 å redusere produksjonen til ca. 32.000 tonn, med en ukentlig driftstid på 106 timer. Det medfører at man også må foreta reduksjon i arbeidsstokken. Den reduserte driften medfører at 34 personer må sies opp, noe som i seg selv er meget beklagelig.

Nå står man umiddelbart foran sommersesongen, og behovet for ferievikarer har meldt seg. Ved Hunsfos vil vi derfor forsøke å finne et sommervikariat til de ved Norsk Wallboard som rammes av oppsigelser og som har ønske om en slik sommerordning ved Hunsfos.

I tillegg vil man måtte ta inn en del ferievikarer på lik linje med tidligere år. Med bakgrunn i tøffe tider for bedriften og et økende behov for resultatforbedringer, forsøker man å holde antall ferievikarer på et så lavt nivå som mulig.

I disse tider er det derfor av aller største betydning at arbeidsinnsatsen er på topp, og at man gjennom det er med på å trygge bedriftens, og dermed også de ansattes fremtid.

Barnehage

I forrige nummer av Hunsfosposten nevnte vi at man arbeidet med tanken om å få til en barnehage for "Hunsfos- og Wallboardbarn".

Etter at disse tankene ble kjent, og interesserte kunne melde sine behov for barnehageplasser, har vi nå ei liste på hele 60 barn fra 0-7 år som trenger hel eller halv plass. Dette er ca. dobbelt så mange som det man opprinnelig hadde planer om å få til av barnehageplasser, og det understreker det behovet som er til stede.

Tanken var å ha benyttet en av bedriftens boliger på Hunsøya til formålet, men man er kommet til at det er lite hensiktsmessig å etablere en ny barnehage på selve "øya". Man ser seg derfor nå om etter alternative løsninger, og en eventuell oppstart vil være avhengig av hva barnehagekomitéen kan finne av alternative løsninger.

Hovedmålet er imidlertid å få til en selvfinansiert barnehage, og at det etableres et foreldrestyre som vil være ansvarlig for organiseringen av driften av barnehagen.

Så snart man har kommet frem til en løsning, vil man kontakte de som har meldt seg, slik at foreldrestyret kan komme i funksjon.

Norges Vels medalje til 25 Hunsfosansatte

Skal du oppnå Norges Vels Medalje, må du ha arbeidet ved samme bedriften i 30 år sammenhengende, noe som gjør at medaljen henger svært høyt.

I mars var det utdeling av medaljen og gullklokke til 25 ansatte, og den høytidelige overrekkelseren ble foretatt av bygdas ordfører John Edvard Olsen, salgsdirektør Ragnar Langfeldt og personalsjef Arne Aanesland.

I sin tale til jubilarer sa Aanesland bl.a.: "Selv om vi daglig forsøker å holde utgiftene nede, er dette en utgiftspost vi ser på som hyggelig. Den betyr at vi har mange trofaste medarbeidere på bedriften, noe som er både positivt og oppmuntrende for Hunsfos".

Årets jubilarer var følgende:

Foran fra venstre: Thorbjørn Olsen, Synnøve Rødal, Else Askedal, Vidar Nordhagen
Bak fra venstre: Asbjørn Åvitsland, Odd Åvitsland, Trond E. Olsen, Toralf Bakkan Hansen, Oddleiv Frikstad, Jens Høyåsen, Olav Hamre, Sigvart Bakkan, John Homme, Egil Føreid, Tomas Skårdal, Gunnar Hansen, Bjørn Uleberg, Hans Fleischer, Erling Hurvenes, Almar Hedmann, Alfred Lie, Olav Kjevnik, Arne Skagestad, Trygve Fjermeros. (Neri Åsheim var ikke til stede på utdelingen).

FABRIKKENS GANG

Papirfabrikken pr. uke 19

	Produsert tonn	Avvik til budsjett
PM 1	7.946	- 1,3%
PM 3	3.767	- 3,7%
PM 4	4.724	+1,1%
PM 5	13.493	- 7,8%
PM 6	6.143	+3,2%
Sum	36.073	- 3,1%

PM 1

har hatt flere mindre havarier o.a. som har medført ekstra stopptid. Pr. uke 19 ligger vi 63 timer over budsjett. Dette gir avviket i produksjon.

PM 3

Maskinen ligger dårligere an enn budsjettet. Helt fram til påske slet vi med å få papiret til å gå problemfritt over fra virepartiet til presspartiet. Imidlertid fant vi en feil som når den ble rettet opp viste seg å løse problemet. Senere har vi hatt en produksjon som budsjettet.

PM 4

Stort sett har vi hatt meget god produksjon i år. I april og mai har resultatet blitt dradd noe nedover av at vi har måttet vrake mye papir. Spesielt gjelder dette en gul, ubleket poster der vi har hatt problemer med å få til riktig fargenyans. Ustabilitet i massekvaliteten har bidratt sterkt til fargeproblemen.

PM 5

Maskinen har gått meget dårlig. Overveiende årsak er havarier. Til og med uke 15 er stopptiden 88% over budsjett. De siste 4 ukene har gått bedre, og stopptiden er kun 10% over budsjett. Vi er absolutt på rett vei nå vedrørende stopptid.

PM 6

Vi ligger ca. 3% over budsjett. Dette til tross for at vi har mye mer stopptid til nå i år enn budsjettet. I tillegg til havariproblemene i de første ukene av året har vi nå også hatt mye stopp i uke 17 og 18 med bl.a. virehavari og brudd i strømtilførselen. Men når maskinen går - går det altså så bra at stoppene er oppveid og vel så det.

Besøk fra TOGO

Våre geografi- og historiekunnskaper ble stilt på en stor prøve da firmaet HA Industrier ved Gøteborg ved Salgssjef Peter Carlsson foreslo å komme på besøk med to av deres forbindelser i Lomè, Togo.

Landet ligger klemmt inne mellom Ghana og Benin som igjen er nærmeste nabo til Nigeria. De har 3,4 mill. innbyggere, "mykt diktatur", var under Frankrike til 1960 og har fransk som nasjonalspråk. Landet er 55 mil langt og 4 mil bredt. 40% av folket kan ikke lese eller skrive.

Mr. Ayivi Folly A. Damanya er direktør og eier firmaet "La Semeuse" som bruker ca. 1000 tonn papir i året. De driver en konverteringsfabrikk og lager skole kladde-bøker, endeløse formularer, offset, hygiene papir-artikler etc. Alt er stort sett trefritt, topp hvitt klorbleket papir. Interessen for et treholdig eller miljøvennlig papir var null. Denslags

"dumme" ideer er ikke nådd ned til Ekvator enda!

Sammen med Mr. Damanya var også deres lokale agent i Lomè som er hovedstaden i Togo, Mr. Michel E. Ameho. Firmaet har kjøpt en del stock lots fra Hunsfos gjennom HA Industrier, men det store suset er nok ikke å forvente.

Hjemme har de nå 35-40° C (i mars mnd.) og et meget ubehagelig og fuktig klima. Sneslapset og 0° C her på stedet vakte ingen begeistring, og deres lakksko var ikke de samme etter en grundig tur rundt i fabrikk, ute og inne.

Vi fikk forevige våre besøkende venner, som var et hyggelig og eksotisk bekjentskap midt i sneføyka. Vår svenske venn Peter Carlsson fant seg nok bedre til rette i sneslapset!

Vi takker for at de fant tid til å besøke lille Hunsfos langt der oppe i nord.

Arne Skagestad

Avskjedsfest for gode arbeidskamerater

I år er det ekstra mange som slutter ved bedriften, og på de enkelte arbeidsplasser har det vært arrangert tilstelninger for arbeidskamerater på deres siste arbeidsdag.

HP har fått tilsendt bilder fra noen av disse tilstelningene som ble holdt i april/mai.

Øverst:
Verkstedet holdt avskjedsfest for:

Einar Vigsnes, Vidar Nordhagen, Georg Nygård, Knut Askedal, Olav Husland Hansen og Syvert Larsen.

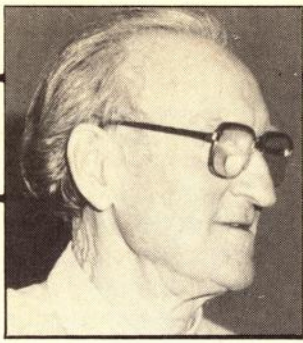

Midten:
I PM 3-4 var det Elias Omdal som var hedersgjesten.

Nederst:
Sortersalen holdt avskjedsfest for:

Else Askedal, Anny Hauglund, Åsta Ingebretsen, Astrid Honnemyr, Karl Enersen og Normann Voreland.

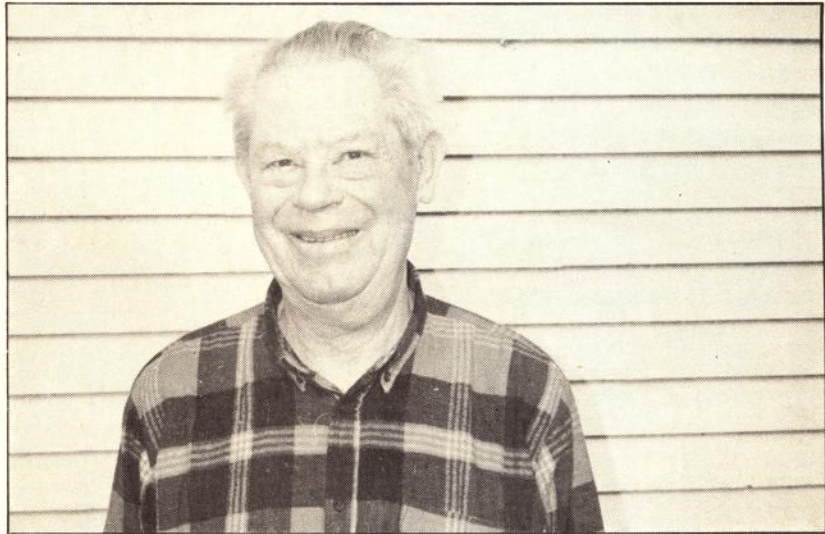
OSS PENSJONISTER IMELLOM

Bjarne Flodin (Friberg) (69)

Så traff jeg igjen min nære kollega gjennom mange år, Bjarne Flodin (eller Friberg som vi kalte ham). Jeg hadde ikke snakket med Bjarne siden han av helsemessige grunner sluttet på Hunsfos i 1979, bare 57 år gammel.

Han er født på Graslia i 1922. Faren - August Flodin - var svensk og kom fra Arvika til Bøhusdalen Mills Ltd., Eidsvoll, hvor han var cellulosekokker. Her tok han det mer norske klingende navn Friberg. Moren Helga, født Hoelseter, var fra Hoelseter i Eidsvoll. Før de flyttet til Vennesla fikk de to barn, en datter og en sønn, Johan. Johan var formann på Hunsfos i papirfabrikken da han ble pensjonert. I alt fikk ekteparet 6 barn. Faren hadde arbeid i støpegjengen på Hunsfos Fabrikker. Han døde under lockouten i 1931, bare 54 år gammel. Da var Johan 20 år og fikk jobben etter faren.

Bjarne kom tidlig ut i arbeidslivet. Først var han visegutt, og så fikk han 16 år gammel jobb på Hunsfos. På grunn av innskrenkninger måtte han slutte, og søkte lykken utenfor Vennesla. Han fikk tunnelarbeid på Sørlandsbanen (Laudal) som 18-åring. Dette ble begynnelsen til et meget omflakkende liv som ansatt hos Betongmast, Oslo. For dette firmaet arbeidet han i 8 år, bare avbrutt av 2 år under krigen da han arbeidet for Betongbygg A/S. Under en jobb for Norsk Hydro fant han lykken. Han traff sin Agna, født Nordbråten. Hun hadde flyttet fra Drangedal 17 år gammel til sin søster i Porsgrunn. Her ble hun gift. Mannen døde tidlig. De fikk en datter sammen. Agna og Bjarne giftet seg og flyttet til Vennesla i 1952. Bjarnes arbeidsdag på

Hunsfos Fabrikker startet i renseriet hvor han var i 8 år. Han ble formann for råstoffabrikkene da sliperiet gikk over til helkontinuerlig drift i 1960 og cellulosefabrikken i 1961.

Bjarne, du hadde en hard ungdom?

Det var tungt å miste far så altfor tidlig. Savnet ble stort, og det fulgte også problemer med å skaffe levelige vilkår for mor og søsknene. Heldigvis fikk min bror Johan arbeid på Hunsfos, og jeg også etterat jeg fylte 16 år. 18 år gammel arbeidet jeg på forskjellige steder rundt i landet. Jeg følte ensomheten og hjemlengselen sterkt. En trøst var tilfredsstillelsen ved at også jeg kunne være med å støtte familien. Lønningen ble sendt hjem så snart jeg fikk den. Etter 29 år under en jobb for Norsk Hydro gikk solen opp. I 1951 ble jeg kjent med Agna. Vi giftet oss og fikk oss et hjem i Vennesla. To barn - en gutt og en pike - er vi beriket med.

Hva med jobben på Hunsfos?

Det var trygt og ordnede forhold samt et velsignet godt miljø. Jeg vil ikke skyve under en stol at formannsjobben i råstoffabrikkene ble anstren-

gende etter hvert som vi fikk utvidet arbeidsområdet med masseanalyser, mottaking av klor og SO₂ - for å ha nevnt noe. Overgangen til nytt foreløpig provisorisk syresystem før vi fikk gjenvinningsanlegget i 1977 medførte problemer (og lukt!). Med innføring av furu og løv fulgte alvorlige bekproblemer og periodevis urenheter i massen. At vi kom igjennom dette med helsa noenlunde i behold, skyldtes ikke minst den gode støtte vi hadde av cellulosemester Høland og av den gode ånden i cellulosefabrikken. Men naturlig nok førte våre problemer til misnøye i papirfabrikken og fra ledelsens side. Det var kanskje den største belastningen.

Var dette årsaken til at helsa ikke holdt?

Jeg kan ikke si det. Bare 57 år gammel ble leddgikten så vond at jeg måtte ta min lue og gå. Jeg fryktet pensjonstiden. For å nevne noe: Min beste hobby var fisking. Det tillot ikke leddgikten nå.

Hvordan har det gått i disse 12 årene?

Til tross for ytterligere helsemes-

sige komplikasjoner har det gått meget bedre enn ventet. Jeg var så heldig å tåle en ny medisin som jeg fikk på sykehuset. Den tar jeg nå daglig, og det holder leddgikten i sjakk. Men så fikk jeg noen kollapser i ryggen og måtte underkaste meg en ryggoperasjon. Sukkersyke har jeg også fått. Jeg er nå glad for å kunne se at jeg takket være god legebehandling har det bra og er faktisk godt fornøyd med tilværelsen. Agna og jeg har 5 barnebarn som lyser opp for oss, og legger jeg til Agnes direkte etterkommere fra 1. ekteskap med 4 barnebarn og 2 oldebarn, blir det bare solskinn. Da må jeg tåle litt! Litt fisking blir det også sammen med en bekjent i Randesund.

Agna, du ser ikke nettopp ut som noen oldemor, og det til to, hvorav den ene er 13 år. Hva er hemmeligheten?

At jeg føler meg vel og er tilfreds skyldes ikke minst at jeg trimmer. Er regelmessig med på trim i eldresenteret. Her er det et fantastisk godt miljø. Derfor liker jeg meg best når det ikke er sommerlukning. Det betyr meget at vi i de siste 28 år har bodd på et fredelig, praktisk og sentralt sted her på Stenhei. Både hage og hus er lett å stelle. Og barna er til stor glede. Vi trives!

Agna og Bjarne! Takk for hyggelig samtale. Beroligende har det vært å høre at pensjonisttiden kan bli meget verdifull selv om den som for Bjarne startet med mørke skyer som senere ble forsterket med ennå mørkere perioder. Det har vært en glede å være vitne til deres mot og gode humør, og jeg ønsker dere fortsatt trivelige stunder.

— Jeg er redd for at det er noe alvorlig, doktor, han har aldri for blitt syk på en lørdag.

Referat fra årsmøtet i funksjonærforeningen 3.4.91

Sak 1:

Formannen ønsket velkommen og leste opp sakliste. Ingen merknader.

innsats.

Det var møtt fram 10 stk. på årsmøtet.

Sak 2:

Valg av møteleder

K. Pedersen ble møteleder. H. Helgesen ble møtesekretær. A. Foss og K. Knutsen ble valgt til å undertegne protokollen.

Oversikt over styrets sammensetning i Hunsfos Funksjonærforening samt våre representanter i diverse styrever, utvalg, komitéer o.l. etter årsmøtet i kantina 3.4.91.

Sak 3:

Årsberetning

Godkjent uten merknader.

Styremedlemmer:

Bjørnar Jenssen (formann)	1991
Bjørn A. Lindland (nestform.)	1991
Inger Edvardsen (kasserer)	1991
Hanne Helgesen (sekretær)	1990
Inger Beate Østerhus	1991
Oskar Langevoll	1991
Øystein Frustøl	1990
Kari B. Limm (1. varamann)	1990
O. Ellingsen (2. varamann)	1990
Karin Hodne (3. varamann)	1991

Sak 4:

Regnskap

Godkjent uten merknader. (Regnskapet blir revidert til første styremøte).

Sak 5:

Forslag om sammenslåing av foreningsstyret og hyttekomitéen.

Årsmøtet ble enig om at ett styre er nok til å dekke hele virksomheten i Melkevika. Nytt styre er satt opp.

Hunsfosposten:

Ole J. Tharaldsen 1991

Bedriftsutvalg:

Odd Arstad 1991
Rune Hals 1990

Sak 6:

Forslag om prisreduksjon for hytteleie

Forslag fra K. Pedersen om redusert leie av hyttene for pensjonister, uføre eller de som går på arbeidsledighetstrygd. Halv pris. I ferien prioriteres de som er i jobb, ellers stilles alle på like vilkår med å få leie hyttene. Forslaget vedtatt.

Hjelpekassa:

Gunhild S. Sundstøl 1991

Valgkomité:

Tor Gaustestad 1991
Wenche Johannessen 1991
Björg Nesset 1991

Sak 7:

Valg

Valgkomitéens og styrets innstilling ble godkjent.

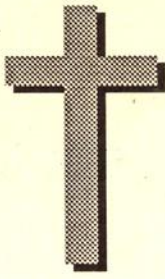
Merknad: Nestformann velges kun for 1 år dette året. Grunnen er at formann og nestformann ikke må stille til valg samtidig. Neste gang velges han for 2 år.

Revisor:

Oppnevnes hvert år av styret. Oddvar Robstad fungerer.

Hanne Helgesen
Skr.

Kenneth Pedersen har sluttet som formann, og styret takker for fin

Liv eller død?

Vi leser i Bibelen at det er menneskets lodd én gang å dø og deretter dom (Hebr. 9,27). Men den som tror på Jesus har evig liv og kommer ikke til dom (Joh. 5, 21-30). Bibelen taler om flere slags død, legemlig død, åndelig død og til slutt evig død, som også er kalt evig fortapelse.

Åndelig død har med adskillelsen fra Gud å gjøre. Synden skiller oss fra Gud. Den åndelige død begynte med syndefallet i Edens hage, da Gud sa til mennesket: "Du må fritt ete av alle trær i haven. Men treet til kunnskap om godt og ondt, må du ikke ete av. For på den dag du eter av det, skal du visselig dø". (1. Mos. 2, 16-17). Vi vet hvordan det gikk. Satan fristet Eva på en slik måte at hun ble dåret til å synde mot Gud. Men synden grep også Adam og resten av menneskeheten deretter. Paulus uttrykker det slik: "Derfor, likesom synden kom inn i verden ved ett menneske, og døden ved synden, og døden således trengte gjennom til alle mennesker, fordi de syndet alle". (Rom. 5,12).

Men nå har Gud ordnet med dette. Han har forlikt oss med seg ved Kristi død. "Men Gud, som er rik på miskunn, har for sin store kjærlighets skyld som han elsket oss med, gjort oss levende med Kristus, enda vi var døde ved våre overtredelser" (Ef. 2, 4-5). Ved den legemlige død blir kroppen lagt i graven, mens sjelen går til dødsriket.

I Norsk Bibelleksikon leser vi om dødsriket: "Ifølge Jesu lære er dødsriket oppdelt i to avdelinger av helt motsatt karakter, dit onde og gode forflyttes umiddelbart etter døden, for der å vente på oppstandelse og evig dom i den ene avdeling, "Abrahams skjød" (Luk. 16, 22-23) eller Paradiset (Luk. 23, 43), samles umiddelbart etter døden de rettferdi-

ge sjeler til glede og salig forventning (Luk. 16, 25), mens de urettferdige føres til den annen avdeling, et "pinens sted" (Luk. 16, 23-28).

De frelste får det godt i dødsriket, men det kan ikke sies om de som er fiender av Kristi kors, de som elsker synden og dens lyst.

Den evige død er den siste tilstand for den ugudelige i ildsjøen sammen med djevelen og hans engler, og denne gudsforlatte plass er det ingen utganger fra.

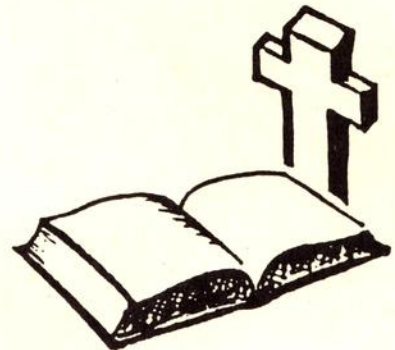
Paulus sier angående denne sak: "Når vår Herre Jesus åpenbares fra himmelen med sin makts engler, med luende ild, når han tar hevn over dem som ikke kjenner Gud, og over dem som ikke er lydige mot vår Herre Jesu evangelium, de som skal lide straff, en evig fortapelse bort fra Herrens åsyn og fra hans makts herlighet, når han kommer på hin dag for å vise seg herlig i sine hellige og underfull i alle de troende" (2. Tess. 1, 7-10).

Men det fins en hemmelighet angående Jesu gjenkomst og døden: "Se, jeg sier dere en hemmelighet: Vi skal ikke alle hensove, men vi skal alle forvandles, i ett nu, i ett øyeblikk, ved den siste basun. For basunen skal lyde, og de døde skal oppstå uforgjengelige, og vi skal forvandles. Dette forgjengelige skal bli ikledd uforgjengelighet, og dette dødelige bli ikledd udødelighet. Og når dette forgjengelige er ikledd uforgjengelighet, og dette dødelige er ikledd udødelighet, da oppfylles det ord som er skrevet: Døden er oppslukt til seier. Død, hvor er din brodd? Død, hvor er din seier?" (1. Kor. 15, 51-55).

De frelste som lever på jorden når Jesus kommer igjen, dør ikke en naturlig død, men forvandles og blir udødelige, lik Jesus etter hans le-

gemlige oppstandelse. De som allerede er døde oppstår med uforgjengelige legemer. Det er disse som har vært i Paradis i dødsriket.

I dag lever vi i denne tidsalders endetid, når menighetens bortrykkelse forventes. Derfor, om du vil oppleve dette, må du skynde deg å bli frelst mens vi ennå lever i nådens tid. Vær forstandig og omvend deg til å tro på evangeliet, dersom du ikke er en personlig kristen, og du vil oppleve å gå fra døden til livet.

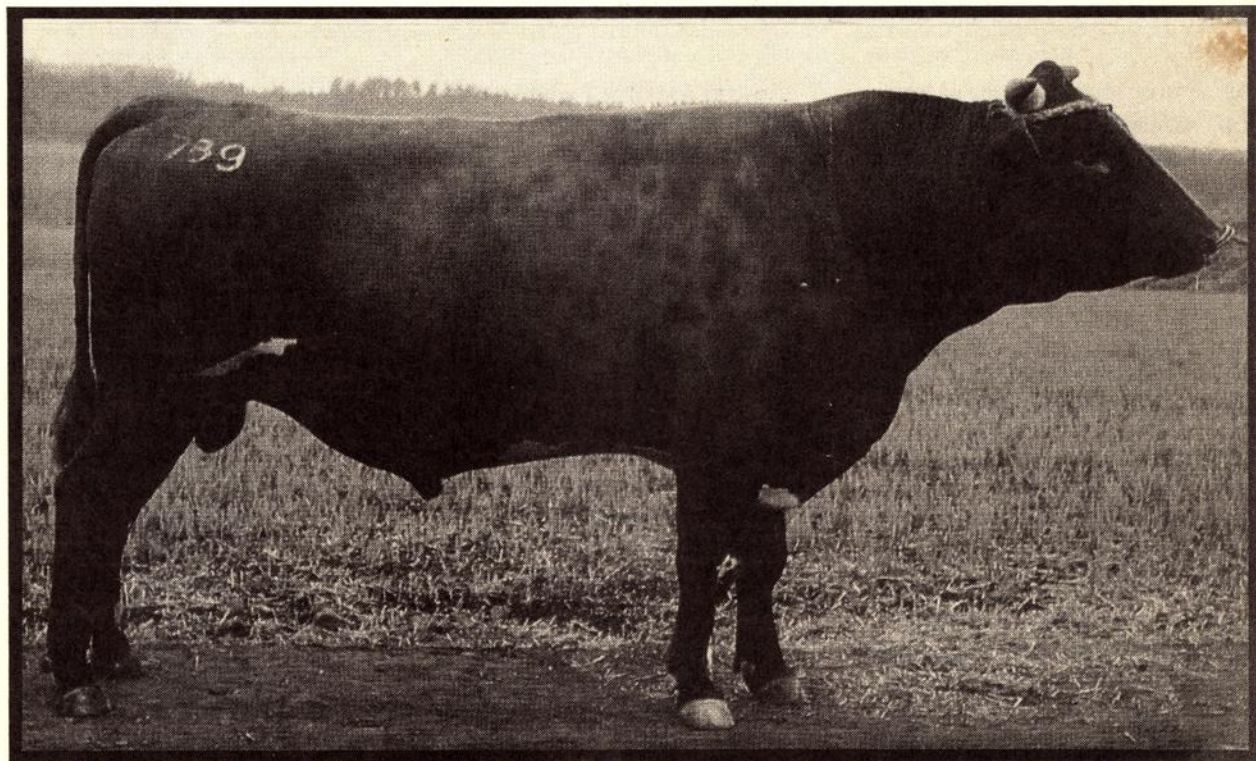

MÆ FJØSLOKT PÅ SJIFT

... Ei fortelling om ei-kjyrs industriarbeidere i Vennesla...

Av Trygve Jortveit

Te studen!

"Kopi av Rønninga-studen"

Kjyra løbe!

Knud hadde egentlig ikkje tenkt å gjår noe meir udav livet enn å gå her på fabrikkken å tjene nok te sæ og sine. Men så var det den forjårdige kjyra kjerringa hadde fått øvetalt han te å kjøpe her i vår då de hadde vore i barnedåb på Røyknes. - Æ he fagårne ikkje noe greie på kjyr æ, sa han te kjerringa då dei kom heim om kvelden. - Du får ta ansvaret du. Æ vett snaut forskjell på kjyr og stud.

Knud arbeide i kollergangen og tykte han hadde et sorglaust liv der. Det heile var så enkelt: Her var det bare å hive papirfillane frå siloen og opp i kollergangen, tesette litt vann og la steinane male te snitten var

passelig. Så var det bare å få det heile i vaggane som Martin hadde ansvaret for. Visst kunne det kladde sæ i kollergangen au. Det va'kje fritt. Det fiendte rett som det var at han sovna i fillehaugen på nattskiftet. Og då kunne det hende han vakna mæ at det hadde kladda sæ i kollergangen og at snitten hadde blitt skjøven på golvet. Så var det te å skuffe så snitten skvatt.

Martin tok vaggane i heisen og kjørte dei te hollenderiet på eineren og toeren. Det var greitt å jobbe sammen mæ Martin. Han kunne så mæ både om det eine og det andre. Teråmæ russisk blei det påstått. Så hadde Martin kjyr og visste meir om kjyr enn alle andre te sammen på Huns-

fos.

- Se nå bare her i forrige vege då me gjekk på natta. Då kom kjerringa å vekte mæ tidlig på formiddaen og sa kjyra løbe, kjyra løbe! - Åssen kan du vede det, måtte æ spør. Og ho te å forklare. Æ skjønnte lide av det heile og sto ligegått opp og sykla hen te Martin og fekk han mæ mæ for å se på kjyra.

- Og då fekk æ ei sagelig utredning om åssen en kunne se om ei kjyr måtte te studen! - Ein måde du kan se det på, forklarte Martin, æ om kjyra bjønne å vil ri andre kjyr den gjenge sammen med. Nå he ju'kje du andre kjyr så då kan du resikere den høppe på dæ, sa Martin. -Kjyra blir iallefall veldig urolig. Så kan du prøve å stå-

Lærer Vollens telemarkskjyr "Vallros". Til høyre foran kjyret Borghild Jortveit (nå Hagen og gift med Harald Hagen). Til venstre Kari Holt. Kari bærer Tonni Vollen (nå Premak og gift med Milan Premak).

bag kjyra og legge hendane på hoftane på' o og se åssen det virke. Hvis du fortsatt ikkje æ sikker, så skal du ta ein titt under halen på' o og se åssen det ser ud der....

- Dykke kan vede, Martin forklarte det så godt at kjerringa gjekk inn!

- Det var det æ prøvde å forklare dæ din staur, glevsa kjerringa då æ kom inn. - Æ kalle det utflod. Så får dykke kalle det hå dykke vil!

Før kom kjyra

Industriarbeiderane som hadde kjyr på båsen måtte kunne noe meir enn det jobben på fabrikken krevde. Dei måtte kunne noe om alle sidane mæ husdyrholdet. Ingenting gjorde sæ sjæl. Dei fleste hadde nok erfaring frå oppveksten mens det for andre var så som så mæ kunnskapane. Dei spurte sæ føre - hos foreldre, naboer og arbeidskamerater. Enklast var nok dette med fôr og fôring - iallefall når dei hadde vore med på detta før. Fjøsstellet gjekk au greitt. Mest skort var det vel på kunnskap om avl.

Avl ja, hå skal æ seie om det?

Dei fleste hadde kjyr av Lyngdalsrasen. Lyngdalskjyr kalte me dei. Som liten såg æ au ei kjyr av Telemarksrassen. Den hadde Andreas Honnemyr på Revia. Me kalte den alltid for "honnkjyra" for den hadde horn. I farten kan æ au nevne her at lærer Vollen au hadde ei telemarkskjyr. Ellers så måtte der vere ein god del kjyr av ymse blandinger blant industriarbeiderkjyrane. Norsk rødt fe (NRF) kom fæsst i slutten av 1950-talet og då var ei-kjyrstida stort sett slutt i Vennesla.

Æ he tatt med et bilde av Vollens telemarkskjyr. Bildet er tatt på Hunsøya i 1942 antagelig på den gamle snarveien mellom Helvedesfossen og kontoret. Der var fleire kjyr på øya under krigen. Blant andre hadde direktør Knobel og svigersønnen hans ei kjyr sammen. Det samme hadde Skjelsbæk og Schøpp. Skjenneberg hadde au kjyr. Den hette Guldokka. Vollens kjyr hette Vallros for den var kjøpt i Valle. Om desse kjyrane og krigshusdyrholdet på Hunsøya kunne æ tenke mæ å skrive om i et seinere nummer av Hunsfosposten for her skulle det skrives om "te studen".

Te studen, ja. Må ei kjyr te studen idag, ringer bare bonden te inseminøren som kjæm mæ det heile på ein dunk med et innhold som er valgt ut mæ omhu - etter vitenskaplige metoder så å seie. Det er hverken noen stud frå Rønninga, Grovane, Vennesla eller Drivenes som he fått lov te å gje noe bidrag te innholdet i den dunken. Åh nei! Det er det bare dei virkelig store avlsstudane som fær lov te det - dei studane som blir vist fram på Landbruksveka, dei studane professorane stend og klapper mens dei forteler te oss om hå gode studer det er.

Æ bli lissom litt sinna då æ høre på all denne kjydinga frå dei avlsprofessorane. Dei skulle bare ha sett den beiskelige store studen Salve Robstad på Grovane hadde i si tid. Og dei skulle bare vede hå mange kalver studen i Rønninga var far te. Øve heile bygda hadde den avkom. Og det uden at sæden blei nerfrossen og bert i dunk øve alt.

Inseminering kom i vanlig bruk mot slutten av 1950-talet og fæsst på 1960-talet. Industriarbeideren kjente derfor ikkje te metoden. Nei, det var annerledes i ei-kjyrstida. Då kom kjyra te studen. Studen kunne bare stå å vente på neste. Og me gudonge kom stadig på besøk mæ ei kjyr som løb. I mi tid - sånn i 1945-50 - tru æ studen fekk 5 kroner i springpenger. Me gudongane fekk det samme men det var for å gå mæ kjyrane frå Nesane og Revia opp te Grovane eller Rønninga der dei hadde stud.

Studane sånn rundt 1945-50

Der var studer på fleire gårder i Vennelsa i årane etter krigen. Sjøl he æ vore med på å gå mæ kjyr te studen i Rønninga hos Martin Rønninga, te Grovane hos Salve Robstad og te Vennesla hos Nils Vennesland. Der var au stud på Gamleheimen på Honnemyr, på Drivenes hos Nils Robstad og på Moseid hos Martinus Moseid. Der var sikkert andre au som hadde stud både i øvre del av bygda og nerenfor.

Om bønnane hadde noe avlslag, vett æ ikkje. Den store oxen av Salve Robstads he æ hørt blitt kalt "lagsoksen" eller "amtsoksen". Det kan tyde på at der var et organisert samarbeide om den.

I årane etter krigen blei studen i Rønninga mæ brukt. For dei fleste av oss som måtte gå mæ kjyrane te studen æ det Rønninga som he prenta sæ best fast i minnet.

-Du må te Rønninga mæ kjyra.

Det var den beskjedne me fekk.

Kort og godt: Du må te Rønninga mæ kjyra.

Titt kom beskjedden ubeleilig. Kom iveien for andre planer me gudongane hadde. Åsså var det så langt te Rønninga tykte me. Men livet måtte gå vidare. Var det somer og fint ver, så kunne det gå an. Då gjekk me gjønne på barbeinten dei mange kilometrane. Men ingen kunne bestille fint ver te dagen då kjyra løb. Me måtte ta det som det kom. Turen te Rønninga måtte bare gjennomføres.

Sigurd Gundersen på Vardeheia fortelte mæ litt frå ein sánn tur:

“ Du vett det var under krigen og æ hadde dårilige sko. Æ va'kje så langt kommen så røyg ein av sålane framme. Så gjekk æ der og hinka. Måtte etterhvert løfte beinane høgt. Du vett sålen hang der som ei tunge og kjyra ville fram. Så tenkte æ - søren au, æ kan'kje gå sánn å hinke heilt te Rønninga. Så tok æ å bant kjyra i ein gjerdestolpe. Æ var vel kommen sánn lige opp i Eikelandsdalen då. Så fant æ ein stáltrå i gjerdet og tvinla den rundt skoen. Det gjekk det ja. Æ kom te Rønninga då au. Æ konne vel vere sánn 15 år då. Æ sytte fælt mæ å gå dei turane. Men du vett me var nødt. Der va'kje noen pardon. Det skolle vere idag. Det hadde aldri gått.”

Det var stritt å hanskas mæ ei kjyr

som løb. - Ei gong sprang ho på mæ fortalte Harald Hagen. Me frá Nesa- ne var gjønne to på desse turane. Det var lettere og me var alltid like nysgerrige både på å se skibakken i Rønninga og det som skulle skje mæ låvebrua på gården.

Bakken måtte me alltid vente mæ til nedturen. Føsst måtte me ordne ærendet vårt. Det var enten Martin i Rønninga eller sønnen Ivar som tok ut studen. Me andre måtte holde kjyra. Æ var alltid litt nervøs for at ikkje alt skolle gå greitt. Men mannfolkane i Rønninga kunne sitt fag og studen dei hadde i den tida gjorde sakane sine bra. Me betalte for det heile. Ni måneder etterpå fekk me se hå me betalte for. Då kom kalven.

På nerveien stoppa me alltid opp i Rønningbakken. Hoppet var bygd over veien. Der bandt me kjyra i plankane mens me studerte hopp og unnarenn.

Plommas båttur

Det var som nevnt ikkje bare Rønninga me gjekk te. Notto Hagen som slutta på Hunsfos i 1981 etter 17-18 års arbeide i rullestolen på eineren, fortelte mæ om ei gong dei var te studen hos Eivind Robstad på Drivenes mæ ei av kjyrane dei hadde på Tuden. Det var føsst i tredveårane. Notto og faren Edvard som var ovnsbas på Vigeland Brug, fant ut at dei

ville bruke flatpråmme og ro øve fjorden te Drivenes mæ kjyra.

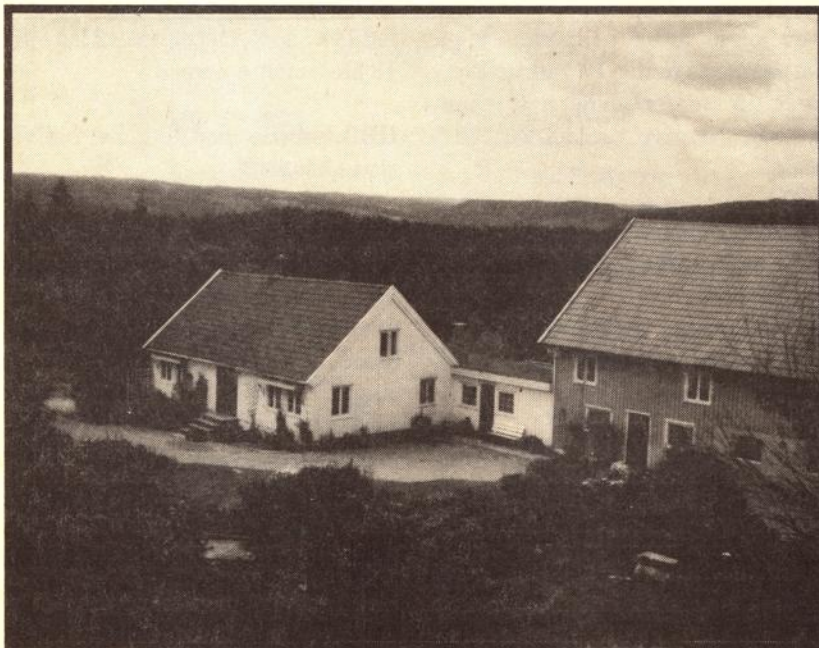
Som båtvante folk visste dei at pråmme ville bli veldig ustabil mæ ei kjyr i. Derfor bandt dei ein lastestokk på hver side og skjøyv rolaget så langt fram at dei fekk plass te kjyra bak. Kjyra, ei lyngdalskjyr, hette Plomma og var veldig grei. Dei fekk ho greitt i båten og Notto rodde mens Edvard passa på. Utpå fjorden blei ho urolig og fekk bakbeinane øve båtripa. Det var på nippen at ikkje det gjekk galt. Men dei kom nå iland og var ikkje meir redde enn at dei tok same veien te baka.

To stubber om stud og kjyr

Det er litt av hvert av moroe stubber æ he hørt om kjyre og stude i Vennesla. Det blei sánn. Me fekk ju aldri lært noe om forplantning i skulestauane på Vennesla skule. Men på turane te Rønninga fekk me lært litt av hvert. Ingenting kunne skjules for oss der. Men ikkje alt lar sæ fortele sánn offentlig. Men æ he ettpar ufarlige stubber.

Føsst ein stubb om Andreas og Adolf som begge var bønder på Vennesla. Dei likte så godt å gå sammen te Rønninga. Dei ville gjønne ha det slig for så kunne dei ta ein tår i veikanten underveis. Blei stoppane mange, så konne det vel bli så som så mæ det å passe på kjyra. Adolf var forresten kjent for å gløyme sin vennesladiakkt i slike stunder. Han dreide øve på kristiansandsdiakkt og kom titt heilt øve på det danske embedsmannsspråket. Ein godversdag då dei kom ner te Vennesla etter ein tur te Rønninga mæ ei kjyr, så hadde dei tosta vekk kjyra i veikanten ein plass. På tunet heime blei Adolf ståandes og se sæ om. Så seie han: - Si meg Andreas, hadde ikke vi en ko med oss?

Så ein stubb frá Eikeland. Ein om Olav, bestefar te kona mi, og Ivar. Olav var kjent for å vere glad i å dikte og ville nok helst sitte mæ pennen framfor å drive gården. Å gå mæ kjyrane te studen i Rønninga kunne derfor vere et ork. Ett år hadde Olav ein studepose gåandes på beite. Han

Rønninga

så kanskje et lite studeemne i den - ein liten mulighet for å sleppe å gå te Rønninga mæ kjyrane.

Så hendte det ein dag at ei av kjyrane løb. Olav meinte at hans egen stud nå måtte vere gammel nok te å ordne opp mæ ei kjyr. Han fekk tak i Ivar og innvidde han i det som skulle foregå. Studeposen blei henta og stilt opp i vanlig posisjon bak kjyra. Den snugga nok litt på det som sto framføre den men viste ingen tegn te sprang. Ivar holdt kjyra mens Olav sto bak og skjøyv på og ropte : Oksen, oksen, kam'an..oksen. Men studen sto bare der og verte mens Olav skjøyv og ropte ..oksen, ok-sen... Etter ei stund blei Olav trøtt og rista litt på haue idet han seie henslengt te Ivar: - Han tykkes ikkje å forstå.

Sluttord

Ei-kjyrstida og studetida er forbi. Siste stud på Rønninga blei slakta rundt 1965. Då blei det au slutt på turane både born og voksne hadde langs veien te og frå Rønninga mæ kjyrane. Inseminøren tok over og han kom i bil. Framskritt blir det kalt. Enkelte var nok betenkt øve utviklinga. Det var liksom å gripe inn i noe me som menneske ikkje hadde noe med. Men så stenne det noe i Skriften om at me skal rå øve dyrane på marka. Sjøl må æ igrunnen seie mæ enig mæ bonden i Sogndal som sa om insemineringa: Æ stygges ved det!

Takk te alle som he vore tålmodig og hjelpt mæ mæ stoff te detta emne som egentlig var litt rart å skrive om. Hjelp fekk æ av: Harald og Borghild Hagen, Notto Hagen, Sigurd og Olai Eikeland, Einar og Sigurd Gundersen, Borghild Vollen og Ivar Rønning.

Hunfosposten for 11 år siden

Direktør Jarlsby måtte dessverre rapportere at bedriften ikke gikk godt nok. Det hadde vært mange driftsforstyrrelser. Inflasjonstakten i landet vårt var høyere enn ønsket. Markedsutviklingen var på enkelte områder i ferd med å stoppe opp.

Direktør Egil Lie passerte "middagshøyden". Redaksjonelt ble det ikke nølt med å gi Lie følgende karakteristikk: "Bak en sterk vilje skjuler seg en vennlig, oppmerksom og utholdende sjel, med orden i sakene og en glimrende hukommelse". Et styremedlem hadde skrevet 3 lime-ricker fra alle medarbeidere, det siste lød:

Om jubilenten er ellers mest positivt å si og i hverdagens strev er han vanligvis blid. Han er nok bestemt, men ei det menneskelige glemt.

Veteraner som takket av var: Carl Andersen, Georg Granly, Henry Hagen, Kristian Hodnemyr, Sverre H. Olsen

Premiering. Egil Lie kunne meddele at sileriet var overført på datastyring, ombyggningsarbeidene i det gamle blekeriet var fullført, og man var i ferd med å overføre blekeriet til datastyring fra nytt kontrollrom. Reparasjon av turbin i sliperiet var på det nærmeste ferdig. På verkstedsektoren var sluttforhandlet nytt lønnsystem. Den nye kantina var tatt i bruk.

Lorents Larsen var gjenvalgt som leder av Hunsfos Arbeiderforening.

56 medlemmer av Hunsfos Arbeiderforening ble tildelt merker på Arnes Pensjonat.

Gunnar Andersen ble intervjuet om forhold på HF under krigen. Bl.a. om da direktør Knobel fyrte løs på tyskerne med et språk de forsto, om provianteringen, tyveri av sement som skulle til Kjevik, men som gikk til å anlegge massekummer for et planlagt blekeri m.v.

Kantina ble åpnet med feiende musikk fra Forsvarets Distriktsmusikkorps, og servering av sjarmerende Unni Aslaksen, Marit Eggen og Mathilde Honnemyr. Det var tale av Salve Aas. Rammen om kantina hadde Marit Hagen (som for øvrig hadde bakt kaker for dagen) og Almedal stått for. Driften av kantina var overlatt bedriftsidrettslaget som hadde utpekt Tarald Fidjeland som disponent.

Nye medlemmer av Bedriftsforsamlingen var: Skogeier Morten Røed, direktør Eivind Wigstøl, direktør Peter Menz Jebsen.

Orienteringsgruppa med formann Sigurd Hagen arrangerte årets Vårhyggefest, hvor dr. Helge Usterud Aasgaard fra Kristiansand holdt foredrag om idrett og helse. 14 stk. som hadde deltatt i 15 orienteringsløp eller mer fikk premier. 4 stykker hadde 10 løp. Edgar Sakariassen ble utnevnt til "Årets idrettsnavn".

Sigurd Hagen innbød til ny Turorientering for 8. året på rad (dette var altså før Vindbjart overtok O-sporten).

Hunfospostens redaksjon gjorde et nr. av at de oppnådde å bli nr. 8 under avdelingsmesterskap i skistafett (3 x 3 km). Det deltok 13 lag - nr. 13 ble besteforeldrene.

HBIL's damer vant dette året 1. divisjon i håndball.

Vitsestafetten. Tomas Belland hadde fått stafetten og kvitterte med: Det var tilstelning på "lokalet". Denne kvelden var spesielt beriket med flytende, og slagsmålene var ikke til å stagge. Til slutt brølte formannen i festkomiteen ut over salen: "Dersom dokken ikkje kan stogga dokker, vert me nødd te å bera inn lensmannen".

Neste nr. av HP kom i des. 80. På grunn av den spente situasjonen for Hunsfos Fabrikker, ble det ikke utgitt høstnummer.

FRA ØKONOMIAVDELINGEN

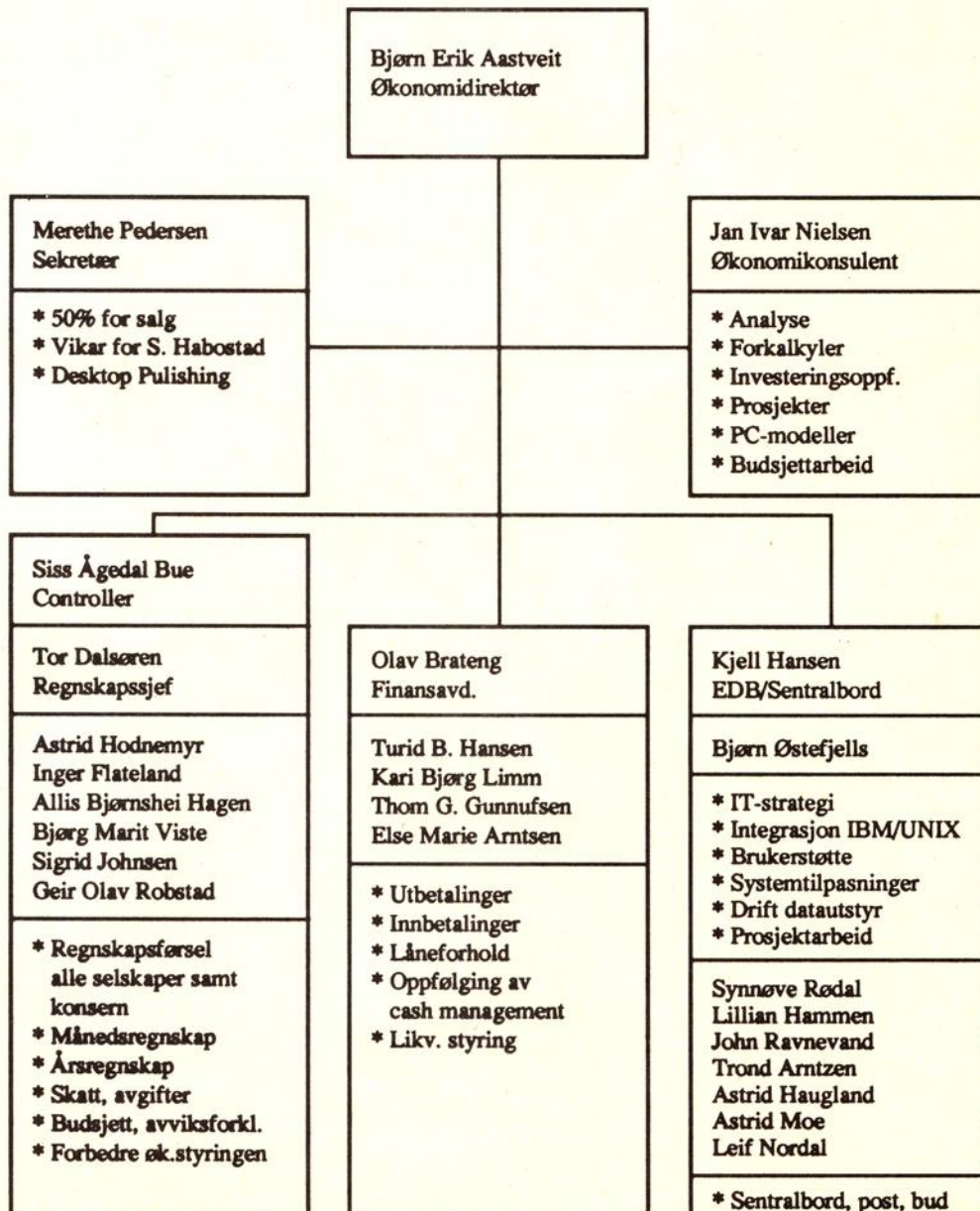
Resultat 1. kvartal 1991

Omorganisering av økonomiavdelingen

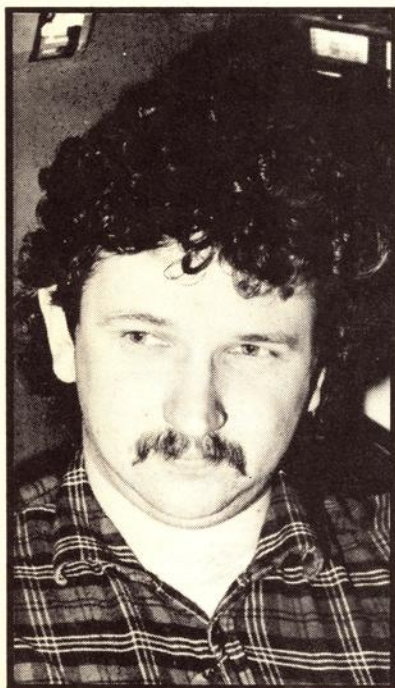
Som tidligere meddelt i H-Nytt er økonomiavdelingene i Norsk Wallboard og Hunsfos Fabrikker flyttet sammen, og følgende nye organisasjon gjelder fra mai 91:

Kvartalsrapport er som vanlig utsendt til aksjonærene og andre interesserte og utlagt i vakta på Hunsfos Fabrikker. Resultatene var svake og ble som følger:

(mill. kr.)	1. kvartal 1991	1. kvartal 1990
Hunsfos Fabr.	0,3	6,0
Norsk Wallb.	- 1,8	- 1,4
Konsernet	- 1,5	+ 4,6

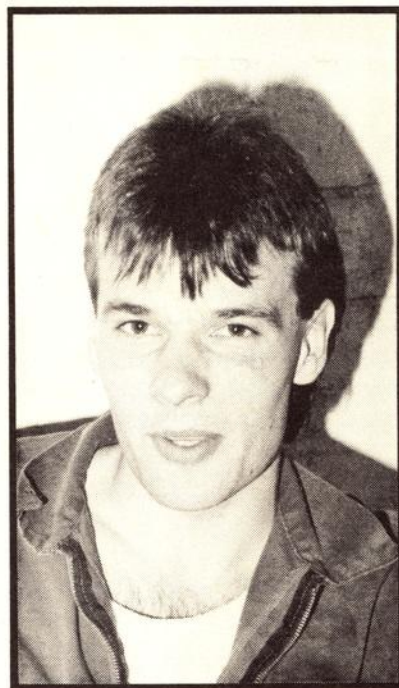

Hvilke ferieplaner har du i år?

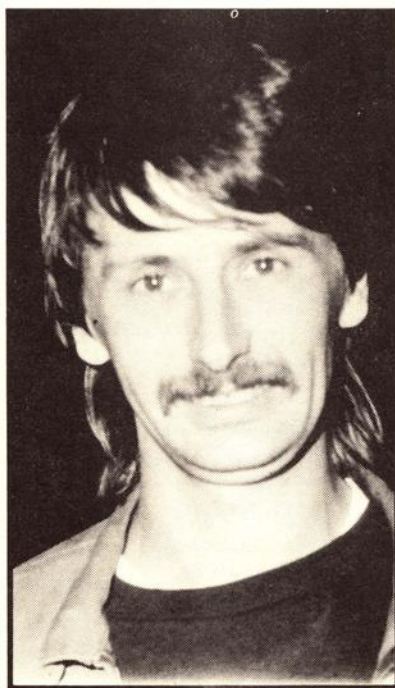
JØRGEN KILEN

Har ikke planlagt hele ferien enda, men en del av tiden skal jeg tilbringe på hytta i Tvedestrand.

TROND MIKALSEN

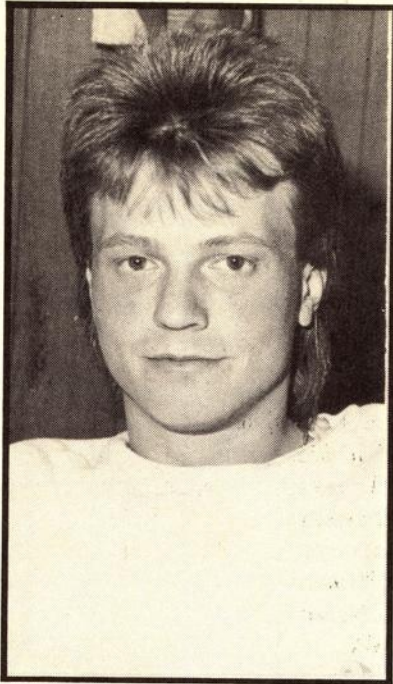
På biltur gjennom Sverige til Narvik hvor jeg skal besøke familien.

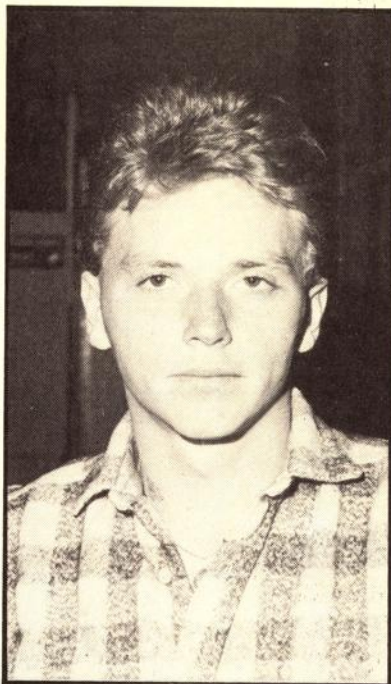
ROLF-ARNE BØRGERSEN

Til Telemark hvor vi skal besøke "Sommerland", og så håper jeg på en uke på Vesøy.

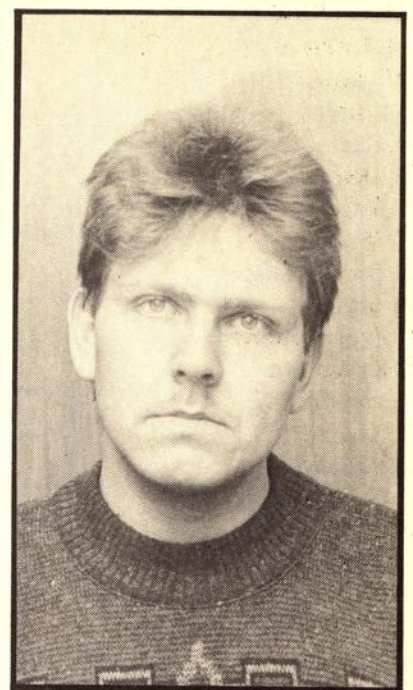

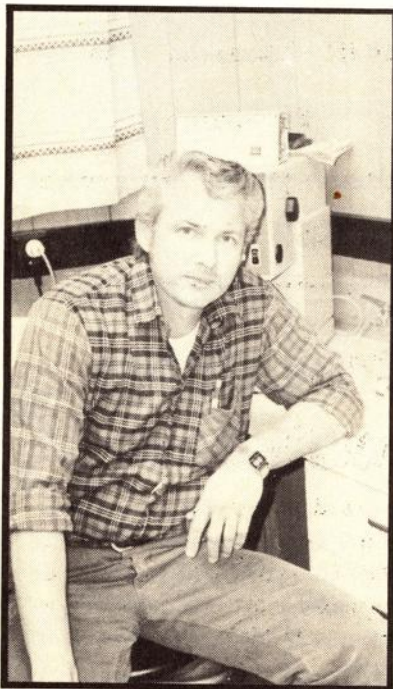
BJØRN ARE OLSEN
Biltur til Danmark og Tyskland.

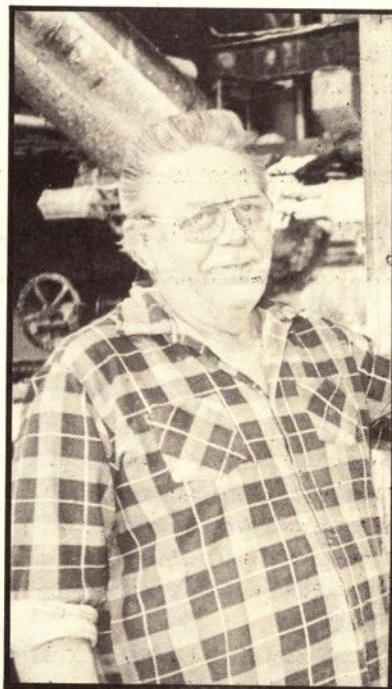
TROND ARILD OLSEN
På telttur til Kragerø hvor vi bl.a. skal se Skjærgårdsgospel, deretter blir det en ukes båtferie.

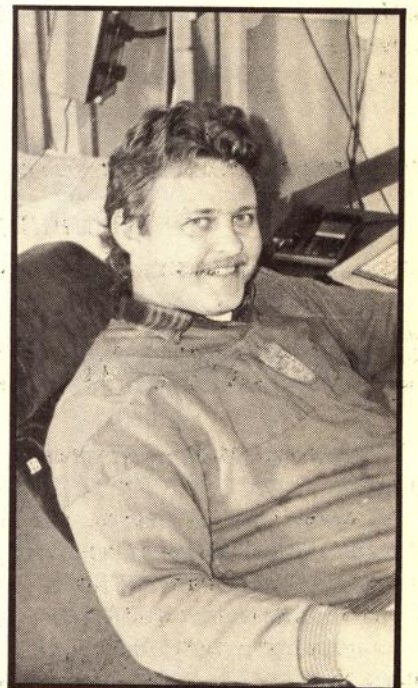
OLE MARTIN LIANE
På MC-treff i Norge og muligens en tur til Nederland for å se på VM i roadracing.

HARALD SANDAKER
Håper jeg får ei av hyttene i Melkevi-ka. Ellers ingen planer. Det blir nok noen småturer på sparket.

BJØRN ULEBERG
En tur til Drangedal for å besøke familie. Ellers blir det stort sett å være hjemme.

EINAR FIDJE
Skal til hytta i Lillesand. I tillegg blir det å feriere ei uke i båten langs kysten.

VANNRETT

1. Fjellvett-regel
12. Sjarm
13. Irritert
14. Smile
15. Belegg
16. Frukt
17. Vakker
18. Bæreredskapet
19. Røre
21. Inger Pettersen
22. Guttenavn
23. Nedbør
24. Leder
26. Artikkel
27. Salg (Sverige)
28. Lever
30. Jeksel
32. Tauet
36. Knapp
38. Jentenavn
40. Ildsted
41. Ha
42. Forkjølelse
43. Gjette
45. Tilbe
47. Svar
48. Grønnsak
51. Sjødyr
52. Lever
53. Sted
55. Grunnstoff fork.
56. Nedbør
57. Regne
61. Mål

62. Plagg
64. Trett
65. Dessert
66. Fisk
67. Jentenavn
68. Mål (eng.)
70. Kvarter
71. Haug
74. Trasker
75. Naboer
76. Tap
79. Pronomen
81. Akkurat
82. Smelte
83. Mark
84. Proviand

LODDRETT

1. Sted på H.F.
2. Gi
3. Apparat
4. Anta
5. Ryer
6. Haste
7. Sted i Vennesla
8. Fin
9. Forbehold
10. Reparere
11. Scene
18. Element
20. Organisasjon
25. Oppvarte
29. Pakke
31. Blad
33. Ensom

34. Tidligere fotballspiller
35. Brukes på H.F.
37. Felle
39. Frukter
44. To
46. Forhenværende
48. Dyr
49. Levere
50. Følsom
54. Dengang
58. Øke
59. Smiler
60. Artikkel
63. Ammunisjon
64. Til å dekorere med
68. Trasker
69. System
71. Forsøk
72. Plante
73. Pikenavn
77. Øk
78. Tåke
80. Karakter

Vinnerne av vår kryssordoppgave i nr. 1/91 ble:

Reidar Bronebakk
Sverre Neset
Jan-Erik Elgesem

Alle får 3 "skraplodd" i premie.

Vi gratulerer!

Frist for innsending av kryssordløsning: 1.8.91

Ekspertnøtten

Vi presenterer denne gang ei virkelig nøtt.

Vi tenker oss en avdeling på Hunsfos. Det du skal finne ut, er hvor mange personer det må være i avdelingen for at det er mer enn 50% sjansen for at to personer har fødselsdag på samme dato.

For enkelthets skyld ser vi bort ifra skuddår. Det vil si at vi regner med 365 mulige fødselsdagsdatoer.

Det er helt klart at hvis det er 366 personer i avdelingen, så er det nødt

til å være to som har fødselsdag på samme dato. På den andre siden må det være minst to personer i avdelingen. Men hvor i dette intervallet ligger det antallet som gjør at sjansen er over 50%?

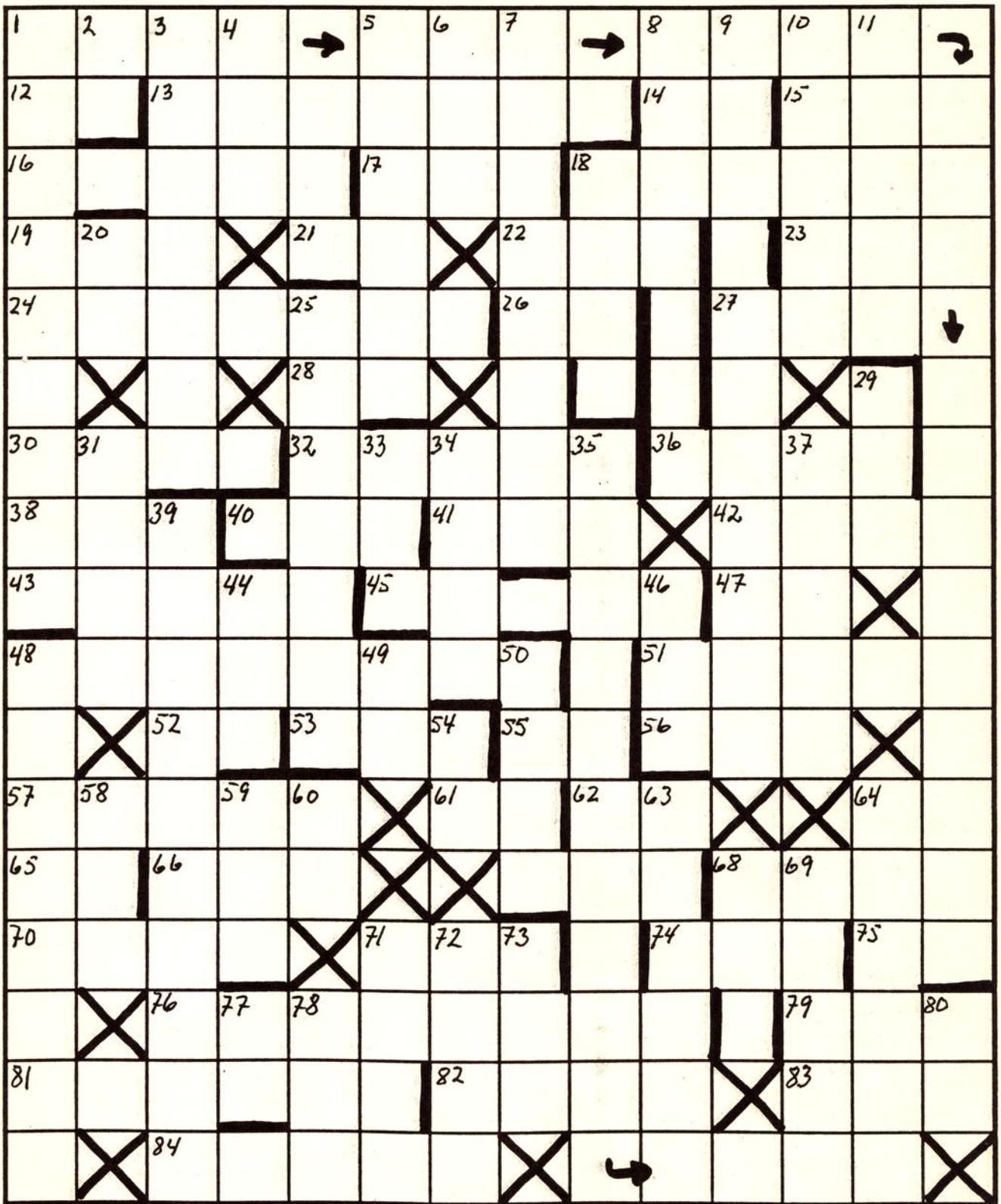
Svaret angis som et antall, og må gjerne følges av en beregning som viser hvordan tallet er kommet frem.

Svaret må sendes til Hunsfosposten innen 1. august.

Bruk riktig postkasse

når du sender brev til Hunsfosposten. Det har hendt at enkelte brev har havnet i feil postkasse (i vakta), noe som medfører at bl.a. kryssordløsninger o.a. ikke kommer med i trekningen.

Vi har nå fått ny kasse som er tydelig merket og plassert på veggen ved telefonen. I tillegg har vi også en i inngangen til PM 5.

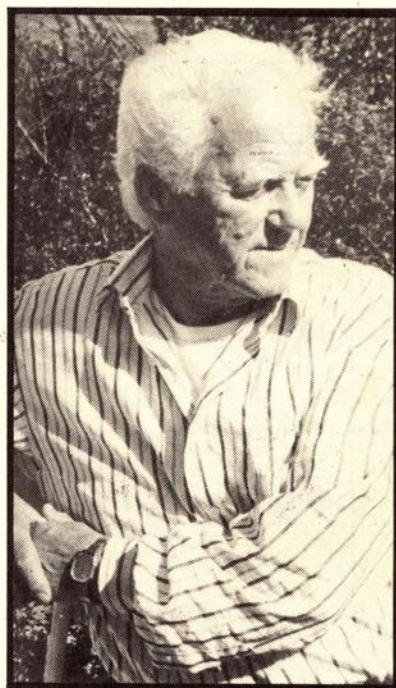

Veteraner som takker av

Som kjent har mange av våre arbeidskamerater benyttet seg av bedriftens tilbud om førtidspensjonering, og i løpet av 1991 er det et stort antall som slutter etter en lang og tro innsats. H. Posten vil som vanlig gjerne ha en prat med sine veteraner, men siden det denne gangen er så mange vil vi ta med noen i hvert nr. av HP ut året.

Vi stilte veteranene 4 spørsmål som var:

- A. Hvor lenge har du arbeidet på Hunsfos?
- B. Hvor har du arbeidet på Hunsfos?
- C. Har du arbeidet andre steder før du begynte på Hunsfos?
- D. Hvilke planer har du som pensjonist?

HARRY ARNTZEN

A) Ansatt i 35 år.

B) Det meste av tiden har jeg jobbet på PM 6, der var jeg maskinfører i flere år. Ellers har jeg jobbet på gården og i Fyrhuset (både det nye og det gamle). De siste 3 åra var jeg på material-lageret.

C) Er utdannet baker, og har jobbet på Samvirkebakeriet, litt hos Liebermann og bakeriet hos Magne Lundevold. Ellers har jeg vært sjømann og jobbet litt på anlegg.

D) Det blir nok en del gitar og trompetspilling. Har vært med i Vennesla Musikkorps i 39 år, hvor jeg er blitt æresmedlem.

Ellers har jeg fått Vennesla kommunale kulturpris for sang og musikk og underholdning av alle slag. Er ellers med i bl.a. styret for museet, Vennesla hovedgårds stiftelse, historielaget og musikkorpsset.

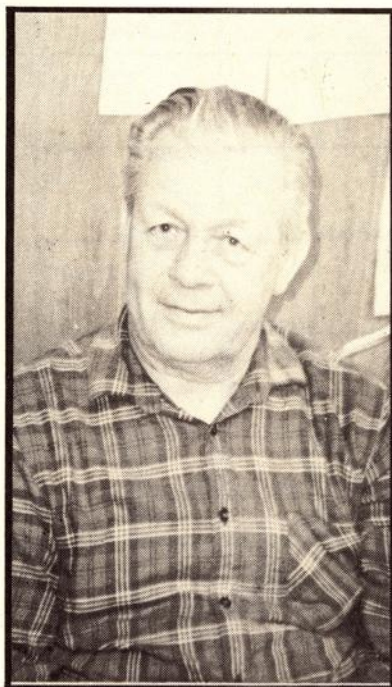
ÅSTA INGEBRETSEN

A) Ansatt i 22 år.

B) Sortersalen og prøvekontoret.

C) Høye Fabrikker og Solvang sykehus.

D) Ta livet som det kommer. Opptatt av barnebarna. Jeg vil også ta en del språkkurser, og vil reise en del i fremtiden.

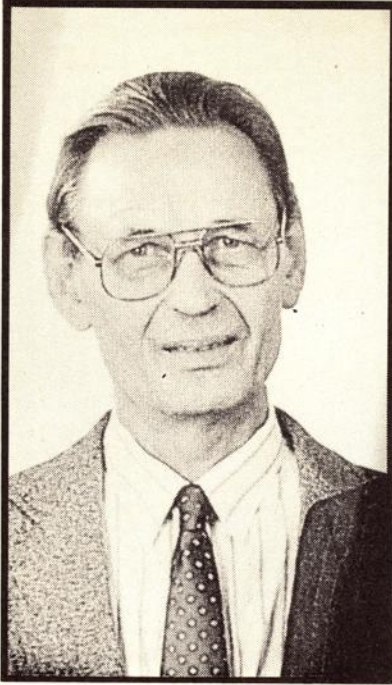
HARALD IVERSEN

A) Ansatt i 40 år.

B) Har vært i fyrhuset hele tiden.

C) Jeg jobbet på anlegg under krigen. I tillegg har jeg vært til sjøs.

D) Nyte tilværelsen. Litt snekkerarbeid blir det nok. Ellers så blir det vel en del båtliv om sommeren, og kanskje noen sydenturer om vinteren.

TRYGVE HOLTET

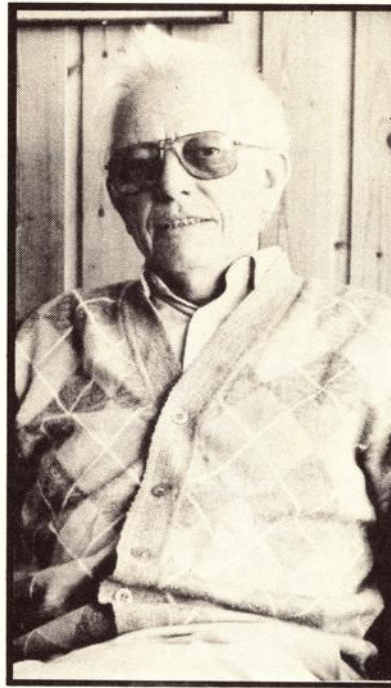
A) Ansatt i 41 år.

B) Jeg var 8 år på tomte som sporskifter. I 1957 begynte jeg på papirlageret og var der til jeg gikk av.

C) Har arbeidet hos Selmer Furuholmen i Oslo. Har også arbeidet på gård og i sagbruk.

D) Sitter fortsatt i Hunsfos hjelpekasse og i sekretærutvalget, men har sluttet i de tyngste verv.

Er også i styret i Agder Skyttersamlag (her har Trygve blitt tildelt fortjenestemerket i ekte gull. Dette er en utmerkelse som sitter kollosalt høyt). Har travle dager som pensjonist, men nå kan jeg disponere tiden som jeg vil. Det blir å stelle med huset her i Vennessla, og jeg er også en god del på min eiendom på Østlandet hvor jeg restaurerer hus og hytte.

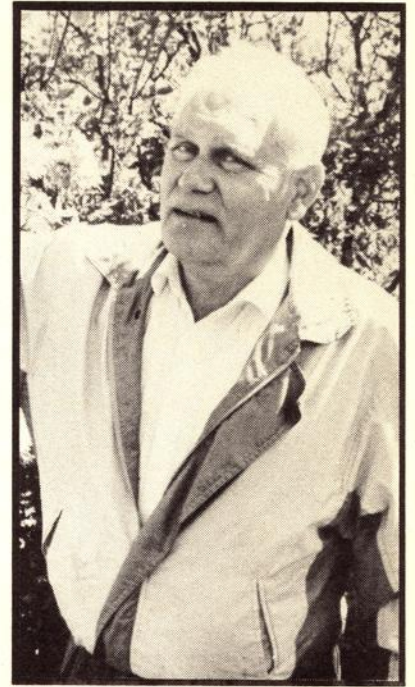
HELGE KROGSTAD

A) Ansatt i 34 år.

B) Jeg begynte på rullestolen i PM 1-2, deretter var jeg på verkstedet noen år. Videre jobbet jeg ved det gamle laboratoriet før jeg begynte på papirlabben i 1962, hvor jeg var til jeg sluttet.

C) Har jobbet ved jernbanen. Først på Grovane, så Kristiansand, Grimstad og til slutt Audnedal før jeg begynte på Hunsfos.

D) Det blir nok mye reising, har fått smaken på sydenreiser. Ellers er jeg glad at jeg har bil, slik at jeg kan komme litt rundt i Norge.

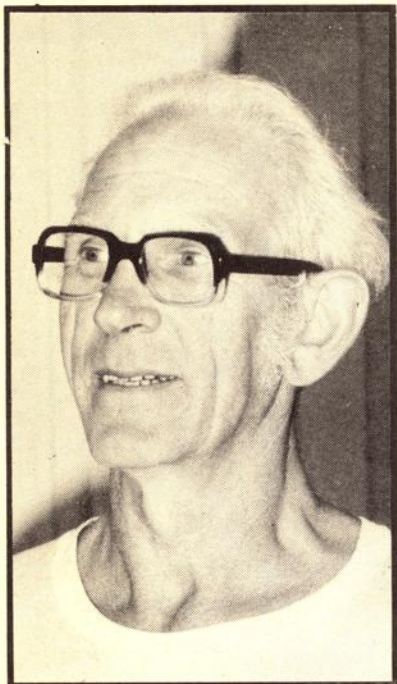
ATLAK DYRSKOG

A) Ansatt i 30 år.

B) Jeg begynte på gården og renseri-
et. Var ca. 1 1/2 år på barkema-
skinene. Så var jeg på PM 2 før jeg
begynte på kalenderen i PM 5. Var så
reserve som farger på PM 5 og 6 i
flere år. Jobbet litt med gjenvinnin-
gen før jeg kom tilbake på "gletten"
igjen. De siste åra var jeg på kalende-
ren i avd. 9.

C) Jobbet på sagbruk hos Martin
Torkelsen i Tvedestrand. Har også
jobbet en del som skogsarbeider.

D) Det blir nok en del på hytta mi
på Vestlandet. I tillegg blir det å
stulle og stelle i min egen hage her
hjemme.

ODDVAR ELLINGSEN

A) Ansatt i 34 år.

B) Begynte på taubanen. Har også vært vedpålegger i sliperiet og sliper. De siste årene som formann i råstoff-fen.

C) Seilt i utenriksfart.

D) Det var en vanskelig overgang i begynnelsen, for jeg likte meg svært godt på Hunsfos, men har nå delvis omstilt meg til pensjonisttilværelsen. Jeg har allsidige interesser og liker alt av aktiviteter. Bl.a. liker jeg å stelle i hagen min. Håper også å kunne reise en del.

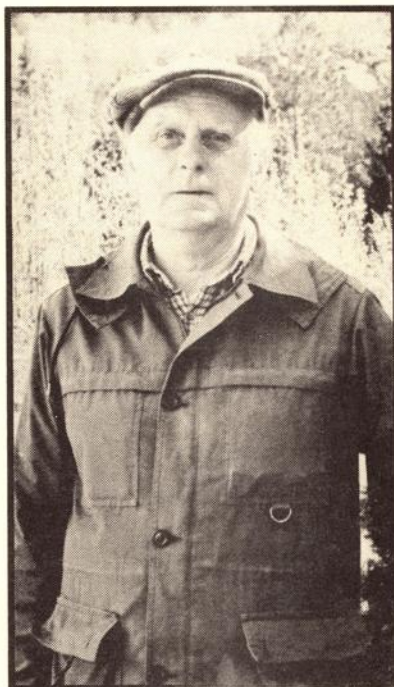
TARALD BROKKE

A) Ansatt i 14 år.

B) Har kun vært på snekkerverkstedet.

C) Jobbet med bygningsarbeid hos både Leif Hagen og Åge Vennesland i Vennesla i ca. 12-13 år. Var også 6 år på verkstedet på Høye samt 1 år på verkstedet på Wallboarden.

D) Nei, får ta det som det kommer. Har slitasje i hoftene og astmaproblemer, så det blir ikke de store krumpringene. Det blir vel litt "husmor-arbeid" her hjemme tenker jeg.

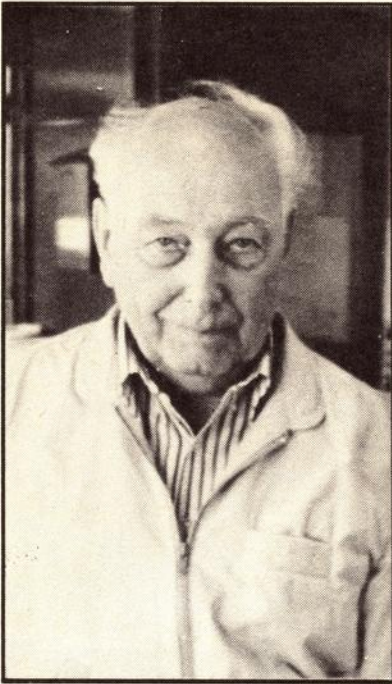
BJØRN INGEBRETSEN

A) Ansatt i 41 år.

B) Jeg var 18 år på laboratoriet. De siste 23 årene jobbet jeg på kjemikalieavdelingen.

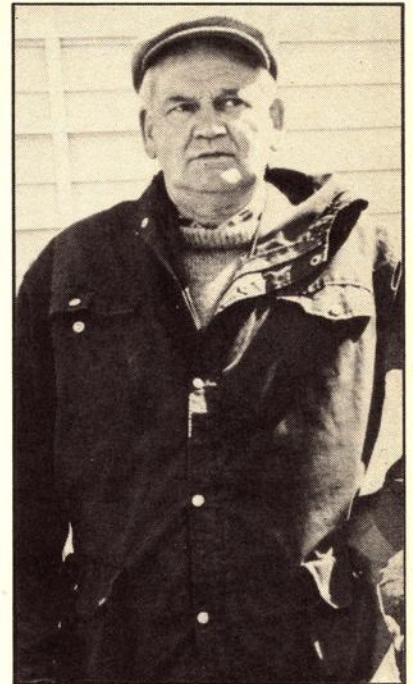
C) Jeg var yrkesoffiser i militæret.

D) Min største hobby er jakt og fiske og fjellturer, så jeg håper det blir en del av det. Ellers blir det å hjelpe til litt hos dattera.

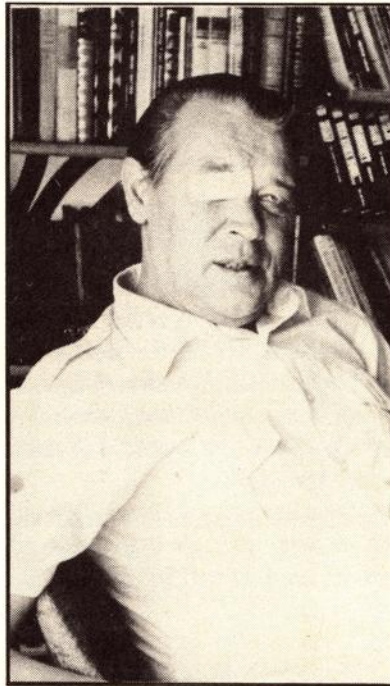
SYVERT LARSEN

- A) Ansatt i 48 år.
- B) Har kun jobbet på verkstedet, de siste 4 årene som formann.
- C) Jobbet som visergutt hos I.C.Johnsen (kjøkkenutstyr) i 2 år rett etter skolen.
- D) Har ingen spesielle planer. Bare være hjemme og ha det godt.

OLE J. KRISTIANSEN

- A) Ansatt i 46 år.
- B) Jeg begynte på gården. Deretter var jeg en periode på PM 3 før jeg havnet på PM 5 da den startet. Der rullet jeg i 30 år. Var også en liten periode på omrulle-ren. Før jeg sluttet var jeg på masse-loftet.
- C) Har jobbet hos møbeltapetserer Øystein Tomassen. Var også en tid på anlegg.
- D) Det blir mest å stelle i hagen. Ellers får en se tiden an.

PEDER ESKEDAL

- A) Ansatt i 31 år.
- B) Det meste av tiden har jeg jobbet i hollenderiet for PM 1-2. Har også vært i hollenderiet for PM 3, 4 og 5. Dessuten var jeg en stund i fyrhuset.
- C) Var til sjøs i 6 år.
- D) Ingen spesielle planer. Tar det som det kommer.

SPORTSPORTRETET - Øystein Lie

Av Paul Torkel Joreid

Denne gang har vi hatt en prat med Øystein Lie. Født i de harde 30-åra, som han selv sier. Æresmedlem i så vel Vindbjart som Hunsfos BIL. Født og oppvokst midt i smørøyet av sportsbegivenhetene i Vennesla, nemlig i Askedalen, med panoramautsikt over fotballeltene og skibakkene.

Når begynte du å interessere deg for idrett, og hvordan?

Fra jeg var ganske liten. Jeg hadde en onkel og en fetter som var meget dyktige idrettsutøvere. Det var vel slik interessen kom.

Foruten bedriftsidrettslaget, har du vært aktiv i noen klubb?

Ja, jeg har vært med i Vindbjart i mange år. Jeg spilte min første fotballkamp i 1946, vel 10 år gammel, på Vindbjarts baby-lag. Det var samme året Vennesla IL og AIL gikk sammen til et lag, Vindbjart nemlig.

Hvor mange idrettsgrener har du deltatt i?

Fotball, langrenn og en del hopping i yngre dager.

Hva likte du best?

Fotball.

Hadde du noen idoler som ung?

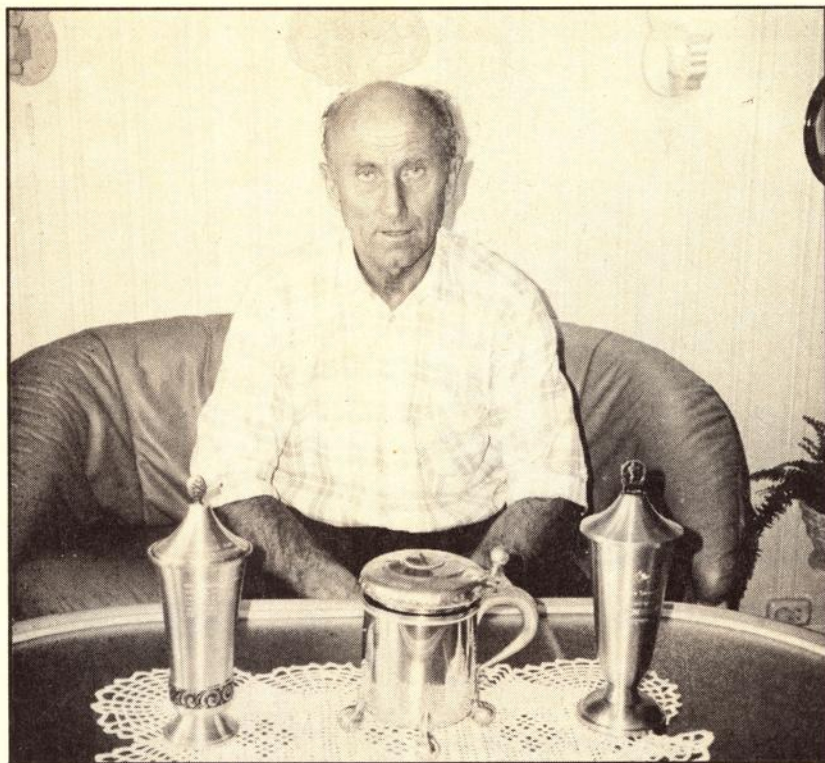
Fotballspilleren Torbjørn Svendsen (Sandefjord), han spilte over 100 landskamper.

Trente du mye i dine yngre dager?

Jeg husker på slutten av 50-tallet, da trente vi tre ganger i uka pluss kamp i helga. Så det gikk en del tid til dette, men du verden så moro det var.

Hva med nå, har alderen krevd sitt?

Jeg trimmer (ikke trener) ganske mye nå også. Nå blir det løping, sykling og en del på rulleski. Har helt kuttet ut fotballen, da både kne og ankel svikter.

Hva tror du bedriftsidretten betyr for den enkelte?

Jeg tror bedriftsidretten er viktig for mange som driver fysisk aktivitet på dette nivå. Her er det et stort spenn med muligheter for alle til å delta.

Synes du bedriftsidretten har blitt for alvorlig betont i forhold til tiden da du var ung?

Det skal være noe alvor i all idrett, det er dette som gir inspirasjon til innsats for å nå mål for den enkelte og for laget.

Er det en eller annen artig historie (episode) som du husker godt fra idretten?

Det måtte være kampen mellom Flekkefjord-Vindbjart. Trygve Lian, som også drev med boksing, sto i mål. Et høyt innlegg kom inn foran mål, Trygve går ut for å bokse ballen vekk, men treffer i stedet Sverre Eikås midt i trynet, med det resultat at to tenner skvatt ut. Da sier Sverre: "Det gjør ingen ting, for det var bare noen nadder".

Hadde du noen spesielle "kompi-ser" i idrettslaget før i tiden?

Når du driver lagidrett er kameratskapet viktig. Godt vennskap oss

alle imellom og skikkelig motivering for oppgaven gjør oss alle til kompis. Men en spesiell kan nevnes, nemlig "Dolten" (Kåre Eikebakken). Han var lagets beste spiller de årene jeg var med. I tillegg var det han som laget det gode forholdet mellom oss, spesielt når det gikk dårlig.

Er du hva man kaller sportsidiot?

Jeg var, men er blitt noe slipt etter hvert. Men jeg ser det meste både på TV og idrettsplassen på Moseidmoen.

Du er formann i Hunsfos BIL og du driver med politikk. Har du andre verv eller ting du driver med på fritiden?

Jeg har en del faglige tillitsverv i Samorg. og Fellesforbundet samt politikk, så det blir ikke så mye mer å få plass til i fritiden.

Synes du det er interessant å være politiker, og bruker du mye tid på det?

Ja, interessant er det, ellers så hadde jeg ikke brukt så mye tid på dette. Men enkelte ganger lurer jeg likevel på om fritiden burde vært brukt annerledes.

Hva med hobbies?

Idretten har vært min hobby i alle år. Da jeg sluttet aktivt i Vindbjart var jeg i styret i 14 år, derav 9 år som formann. Nå er jeg formann i Hunsfos BIL.

Når begynte du å arbeide på Hunsfos?

Jeg begynte på verkstedet i 1951 og har vært der til denne dag.

Synes du Hunsfos er en trivelig arbeidsplass?

Ja, det har vært en grei arbeidsplass. Kameratskapet og den uhyttdelige tonen oss imellom er nok sterkt medvirkende til dette.

Hvordan skal du tilbringe ferien?

Som vanlig i de senere år, i Everdalen på Brokkeheia i egen hytte. Dette er ferie for meg (i 900 meters høyde).

Til slutt vil Øystein gjerne ønske alle på Hunsfos en god sommer og en god ferie.

FØLER DU ANSVAR
FOR DITT NÆRMILJØ?

HAR DU OMSORGSFØ-
LELSE FOR ANDRE?

VIL DU GJØRE EN
EGENINNSATS?

VIL DU STØTTE EN AV
DINE NYE LANDSMENN
- ENSLIG ELLER FAMI-
LIE, UNG ELLER
GAMMEL?

BEHOVET FOR STØT-
TE ER STORT.

VED Å VISE VENN-
SKAP, FÅR DU VENN-
SKAP TILBAKE.

PRØV!

Kontakt
Vennesla Innvandrerkr.
v/Ingrid Sletteide
Tlf. 54010

Fiskekonkurranse på Vesøya

(Telefonintervju med B.I.L.)

Tradisjonen tro ble det også i år arrangert fiskekonkurranse på Vesøya for alle ansatte på pinseaftnen. Det "krydde" av folk, og hele 75 personer deltok i selve konkurransen. Været kunne vært bedre, selv om det var sol var det en kald vind, noe som skapte en del problemer for enkelte fiskere.

Som vanlig var det flotte premier, tilsammen var det innkjøpt for 10.500 kroner. For det aller minste ble det holdt konkurranser på land, og her fikk samtlige deltakere premie.

Resultatlisten for fiskekonkurran-
sen :

Voksne:

Påhengsmotor, Trond Olsen (14 år), mest fisk 3870 gr.

Gummibåt, Otto Uglehus,
antall fisk 6 stk.

Fiskestang, Kåre Gustav Berg
Andresen, størst fisk, 1397 gr.

Fiskestang, Oddvar Renstrøm,
minst fisk, 25 gr.

I barneklassen ble det utdelt fis-
kestenger til:

Jonny Renstrøm

Geir Løland

Tommy Svaland

Årets arrangement må sies å være svært vellykket, og det legges også stor vekt på det sosiale samvær slik at folk virkelig koser seg i de få timene det hele holder på.

Men vi savner deltakelse fra funksjonærene og lurer på hvorfor de holder seg borte. Derfor funksjonærer, møt opp til neste år og vis at dere også behersker fisketeknikken.

VI GRATULERER

50 år

Reidar Liane	3.8.
Sigvart Bakkan	7.8.
Nils Gunnar Juklerød	31.8.
Erik Kristiansen	18.9.

60 år

Erling Roland	20.8.
Sigurd Langeid	23.9.

Hunsfos Interessekontor

I vår butikk i "Det gule hus" har Ellen fått inn en masse fiskeutstyr.

Vi nevner bl.a. fiskestenger fra kr. 250,- (komplett med snøre og sluk).

Ellers kommer det stadig inn nye varer. Og husk, alt Ellen selger er kvalitet.

Åpningstider:
Hver dag
kl. 12.00 til 14.00

TAKK

I anledning min 70 års dag. For å kunne nå alle mine venner i industrivernet og i AMU vil jeg på denne måten få takke dere så mye for de to vakre blomsteroppsetningene som jeg fikk. Det varmet mitt hjerte å oppleve at en ennå ikke er glemmt. Med hilsen *Yngvar Hjelm Johansen*

Tusen takk for den skjønne blomstergruppa jeg fikk av bedriften i anledning min 50 års dag 8. april. Jeg vil også takke alle i bøtteballetten for den fine gaven, samtidig vil jeg takke skift 3 på PM 3-4 for den skjønne blomsterbuketten og Gunhild på personalkontoret. Så vil jeg takke alle som sendte hilsen til meg på Radio Loland.

Hilsen *Ellen Kristensen*

Takk til bedriften og arbeidskamerater for gaver i anledning min 50 års dag.

Tore Jan Jakobsen

Takk til bedriften for blomsterhilsen i anledning min 50 års dag.

Odd Frikstad

Jeg vil med dette takke alle laboranter på papirlab og hovedlab for den fine gaven som jeg fikk i forbindelse med at jeg sluttet på Hunsfos. Jeg vil også takke bemanningen på papirmaskinene, skift 5, for den fine gaven.

Hilsen *Helge Krogstad*

Takk til bedriften, alle mine arbeidskamerater og overordnede for gavene jeg fikk da jeg sluttet.

Syvvert Larsen

Jeg vil herved takke bedriften for den vakre blomsterhilsenen til min 60 års dag.

Herborg Wennerberg

Hjertelig takk til alle ved Adkaavdelingen for den flotte gaven jeg fikk da jeg sluttet ved bedriften.

Georg Nygård

Vi var en liten gjeng fra Vennesla i Filadelfia's regi på busstur til Polen siste uken av april. Formålet var å besøke Betaniamenigheten i Katowice og fylle opp bussen med ting som vi visste at det var behov for der nede. Det hele fungerte perfekt, og vi ble en opplevelse rikere. Blant de saker som vi hadde med, var 36 kanner med VMX vaskemiddel og en del A4-papir som Hunsfos ga gratis, og for dette vil vi gjerne overbringe ledelsen på Hunsfos en varm takk!

Olav H. Hansen

Ny fysioterapeut i bedriftshelse-tjenesten

Fra slutten av mai vil Harry Jørgensen, sønn av Øystein Jørgensen, overta som fysioterapeut her ved bedriftshelsetjenesten. Dette er en midlertidig stilling i og med at Bernt Usterud er i permisjon et halvt år.

Harry Jørgensen kommer fra arbeid ved Sørlandets Fysikalske Institutt, og han har også jobbet noe i Fylkeskommunen, med psykisk utviklingshemmede.

Han vil overta funksjonen til Usterud i bedriftshelsetjenesten samt drive behandlingstilbud i trimrommet i kjelleren, avdeling 9. Vi ønsker ham velkommen til Hunsfos.

Bedriftshelsetjenesten
Harald Skuland

Foto-konkurransen

I forbindelse med årsberetninger, markedsbrosjyrer o.l. er det behov for et rikt utvalg av gode og typiske fotografier fra virksomheten i Hunsfos Fabrikker. Det blir ofte kostbart å benytte ekstern fotograf til dette. Vi ønsker derfor å utfordre alle amatør-fotografene i Hunsfos Fabrikker til å bidra med bilder fra egen arbeidsplass.

Konkurransereglene er som følger:

1. Første premie: Gavesjekk på 1.000 kr.
Andre premie: Gavesjekk på 500 kr.

Juryen vil bestå av:
Nina Schei Ledang, salgsavd.
Bjørn Erik Aastveit, økonomiavd.

2. Andre bilder som blir plukket ut for senere bruk, vil bli honorert med kr. 50,- pr. bilde.

3. De som ønsker å delta bes sende inn et eller flere bilder til Merethe Pedersen innen 5. september 1991.

4. Motivet er valgfritt. Bruk fantasien. Vi må ha fargebilder i vanlig småbildeformat med tilhørende negativ. Det må medfølge en kort tekst til hvert bilde. Merk bildene med eget navn.

Lykke til!

Fotball

Lagene våre har begynt å røre på seg igjen. 1. laget har hatt en bra åpning. Uavgjort mot to av de beste lagene i fjor samt en knusende seier over Posten er meget bra. 1. laget har sannsynligvis divisjonens raskeste løperekke, så det kan bli litt av hvert å glede seg over utover sesongen.

2. laget har hatt en noe variert åpning. Et poeng på tre kamper er fasisen. De har hatt en del problemer med forsvaret. Bl.a. har en av de beste gått over på 1. laget. Angrepsspillet har også lidd under savnet av Willy Larsen som også er 1. lagets stall i år. Laget har hatt mange målsjanser, men mangler en avslutter å la W. Larsen.

Old Boys har i skrivende stund bare spilt én kamp, så det er vel litt tidlig å ha noen mening om deres prestasjoner, men som vanlig ser det ut til å bli problemer med å stille fulltallig mannskap på kampene.

Her er resultatene:

HF1-Krigsskolen	2-2
HF1-Sykehuset	2-2
HF1-Posten	5-0
HF2-Elektrikerne	0-0
HF2-Falconbridge	0-4
HF2-Bussen	4-6
HF O.B.-Elektrikerne	1-2

Vennesla-cupen 1991

For 3. året på rad var det klart for ny Vennesla-Cup i Venneslahallen. I år var det 7 påmeldte lag, og det er litt for få lag. Det var en pulje hvor alle spilte mot alle, og de 4 beste gikk videre. I år ble det 1. plassen for Hunsfos, og dermed var vandrepokalen vår for alltid. Dette var 3. gangen vi vant Vennesla-Cupen.

Hunsfos-Reber	3-0
Hunsfos-Vigeland Brug	3-0
Hunsfos-Liebermann	4-0
Hunsfos-Hunsfos 2	6-0
Hunsfos-Wallboard	1-1
Hunsfos-Høie	4-0

Semifinalen:

Hunsfos-Vigeland Brug	3-0
-----------------------	-----

Finalen:

Hunsfos-Wallboard	8-1
-------------------	-----

Målforskjell:	32-2
---------------	------

Plassering:

- Nr. 1 Hunsfos
- Nr. 2 Wallboard
- Nr. 3 Liebermann

Toppscorer: Rune Haugen

Beste spiller: Jon Eric Svaland

De som var med:

Jon Eric Svaland, Rune Haugen, Tommy Slåen, Helge Honnemyr, Tor Harald Olsen, Jarle Lie, Rolf Tambini, Willy Larsen

Joggegruppa

Like etter nyttår ble det startet ei joggegruppe. Et av delmålene var å trene fram mot Sentrumsløpet i Oslo. Det gikk av stabelen 28.4., og Hunsfos var representert med 10 deltakere.

Vi møtes på hovedparkeringsplassen hver mandag kl. 18.00. Deltakelsen har variert mellom 3 og 7. Joggingen har vi lagt opp slik at alle løper samlet. Selv om formen er varierende har alle utbytte av turen. De som er i best form får seg en lettere gjennomkjøring. De løper ofte flere ganger i uka, og da skal ikke alle øktene være like harde. Vi har varierende løyper både på grusveier, langs skogsstier og på heia.

Jo flere som er med og løper, jo større blir det sosiale utbyttet. Det er også lettere å gi litt ekstra når man er flere som løper. Alle som har lyst på en trimtur er velkommen til å være med. Lengde og tempo er behagelig og tilpasses slik at det passer for alle. Interesserte kan stille på parkeringsplassen mandager kl. 18.00. Kontakt Magnar Aavitsland eller Jan Ivar Nielsen hvis det er noe du lur på.

Ved siden av fellestreningene deltar vi i terrengkarusellen. Det er treningsløp som går på torsdager. Hittil i år har interessen vært enorm med 5-600 deltagere.

Hvis det er noen som føler seg i god nok form, vil vi forsøke å stille en delegasjon fra Hunsfos på Oslo halvmaraton 7. september.

Slanke/ trimkurs

Vi vet at det er en sammenheng mellom arbeidsevne og fysisk og mental god helse. Vår bedrift er opptatt av å legge forholdene til rette for at de som er ansatt skal gjøre en god jobb og trives.

En av bedriftshelsetjenestens primære oppgaver er å bevisstgjøre den enkelte ansatte på dette området. Vi vil gjerne gi honnør til all velvilje som vi møter i bedriften.

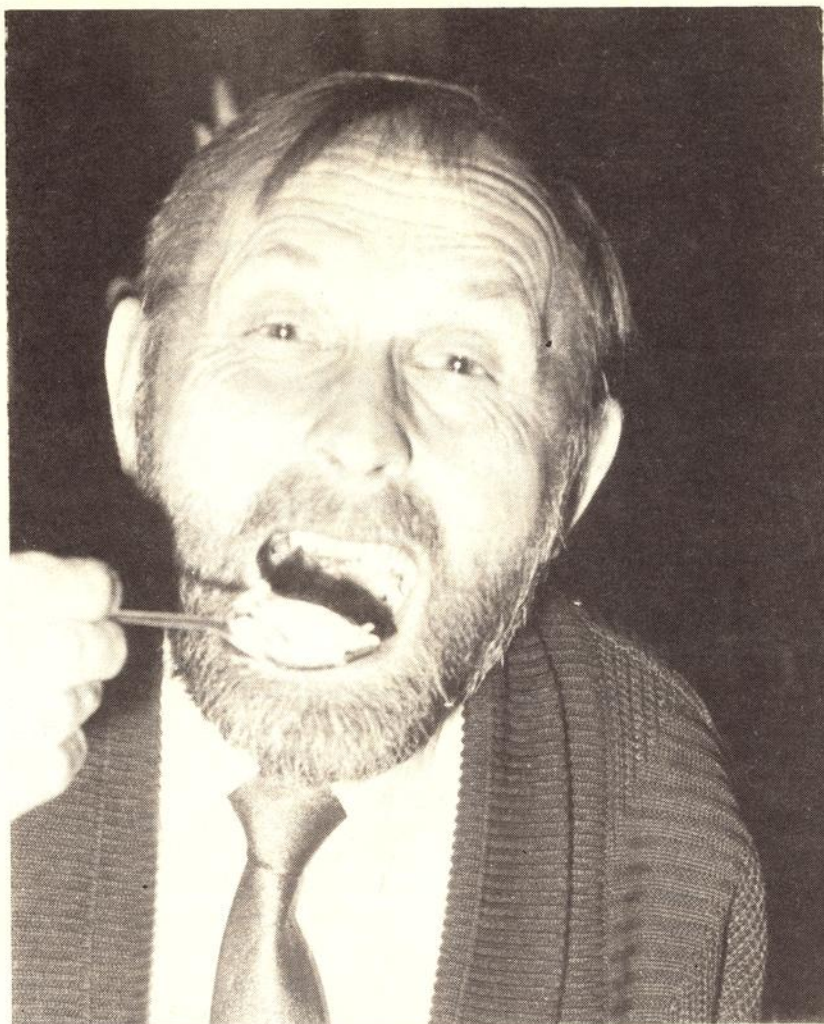
På denne bakgrunn fikk B.H.T. en ide om å starte et slanke/trimkurs for ansatte med vektproblemer. Kurset som vi nå har lagt bak oss, har befridd bedriften for 150 kg fett som neppe har vært god "smøring" hverken for maskineriet i bedriften eller hos den enkelte.

Kurset gikk over 9 kvelder med 24 deltagere. Under kurset målte vi fra helsetjenesten kolesterol, blodtrykk, blodsukker og kondisjonstest for å følge med på utviklingen og ha det hele under kontroll.

Et kurs kan "ikkje vare evig, veit du". Den enkelte må daglig praktisere det han har fått med seg. Erfaringer viser at det går ikke lang tid før en har spist på seg de kiloene som forsvant dersom en ikke fortsetter å leve etter det som kurset forsøkte å vise vei til. Også på dette området i livet dreier det seg ofte om personlige legninger og holdninger.

Det er viktig at den enkelte kommer fram til en trivselsvekt som er god å leve med både fysisk og mentalt.

*A. Krogstad
Bedriftshelsetjenesten*

FISK ER GODT!

Slanketrim

Ja, dette var det som utfordret oss til å prøve å ta av noen kilo og kanskje komme i litt bedre form. I februar var det 24 stykker samlet i trimrommet på Avd. 9, noen kanskje litt for tykke og andre igjen kanskje både tykke og trege. Men når sant skal sies så var ambisjonene førsteklasses og humøret på topp, og alle mente at nå skulle det gjøres.

Først ble vi ønsket velkommen til kurset av bedriftslegen, fysioterapeut, idrettslag og av Berit Dale som var kursleder. Det hele begynte med at vi måtte veie oss for å se om det var fremgang, eller skal vi si tilbakegang med kiloene, så fikk vi greie på hva vi ikke måtte spise og hva som vi måtte redusere på.

Først så var det dette med smør og feite sauser, mindre sukker og svært så måteholden med øl og sprit som begge deler inneholder sukker. Mange var det som stønna og sukka, for tenk å spise nista uten smør og uten honning, det var helt utenkelig, men måtte en så måtte en. Andre igjen mente at lørdagskveld uten chips og peanøtter, cola eller øl, det kunne en vel knapt tenke ville gå. Eller som når Berit sa at feite sauser ikke var bra, så var det en som sa at svinesteik uten saus måtte være "gårrtrist". Ja, og så tenke seg å måtte bare sitte og se på at andre spiste "blaudekake" uten å kunne få smake.

Etter at vi var informert om alt som var "ulovlig", skulle vi trimmes. Gruppen ble delt i 2, den ene halvpart skulle være med Ø. Lie ut og jogge, og den andre delen skulle være inne og ha apparatting og noe så fint som autogen trening. Nå lurer vel kan hende noen på hva dette er, men det er egentlig noe de fleste på Hunsfos kan, nemlig å slappe av. Vi skulle møtes en gang i uken for å se om det var noen som var blitt "lettere", og det var det faktisk. De fleste hadde gått ned fra 200 gr. til 2,5 kilo. Noen mente at det måtte tas over lang, for å gå for fort fram var ikke heldig. Det var Berit helt enig i, for som hun sa "det som går fort, kommer fort". At det var en viss konkurranse, det er

det nok ingen tvil om, og de fleste kikket bort på Truls for de mente at nå måtte han gi seg. Ja, for han gikk inn 100% for oppgaven, det er det ingen tvil om. Thorbjørn mente at selv musene ville fått tårer i øynene om de hadde sett Truls sin nistepakke. At det krevde sitt å gå ned noen kilo, det er det nok heller ingen tvil om, for det var nok noen som falt av etter hvert. Av de 24 stk. som møtte opp første gang, var det bare 13 stk. nest siste gang, men de var nok de mest entusiastiske sjeler. Ø. Lie har så altfor mange jern i ilden, så han var ikke til stede mer enn første gang, siden var det Thorbjørn som prøvde å få orden på kondisen. Vi løp, eller rettere sagt diltet rundt Vikeland og litt av Mo-seidmoen før veien gikk ned Huns-

foskleiva tilbake til Avd. 9.

Vi som var med på kurset vil gjerne få takke for et fantastisk opplegg fra Bedriftshelsetjenestens side, at kurset var gratis er noe vi bare må takke for. At Libra kurs er noe vi kan anbefale andre med for runde former å prøve er helt sikkert, at Berit Dale er ei flott dame er det heller ingen tvil om. Den måten hun gjennomførte kurset på bekrefter dette.

Jeg vil avslutningsvis gi uttrykk for at hvis det er interesse for det, så er jeg åpen for å starte en trimavd. som kan bedre på kondisen. Vi kunne starte en eller annen gang i august, og herved ønskes alle velkommen med dårlig pust. At alle kan være med er helt sikkert, for vi begynner med å gå og har litt gym og tøyninger underveis.

Hilsen
Thorbjørn Olsen

"Superslankeren"

Vårhyggefesten

Festen denne vår gikk på slanke-trimmen og dansekurset. Over 100 personer var samlet i Velferden rundt et meget veldekket fiskebord anrettet av vår felles venn, Villy Tangstad, som tydeligvis kan det meste om sunn og næringsrik mat. Med fra Opplysningsrådet for fisk var også Mette Sundsbø.

Vi startet med sang og en kort orientering om bordets innhold før maten. Det lar seg ikke gjøre å forklare alle de retter som var tilgjengelige innen området for fisk, men tydeligvis smakte dette, for vi så folk forsynte seg både 3 og 4 ganger.

Etter dette viste de som hadde gått på dansekurset hva de hadde lært. Helga og Bjarne på trekkspillet dro opp en strekkbuksepolka og en vals. Med så mye folk i Velferden var det trangt om plassen, men aktørene gjennomførte oppvisningen i stor stil til stor applaus. Vel blåst.

Fisk er sunt og slankende, det var jo det som var hensikten, men i hyggelig lag er det nødvendig med kaffe og bløtkake, en is glir også inn i dette, noe vi fikk servert etter danseoppvisningen.

Nå kom Astrid inn med velskrevne prolog (forfattet av Signe Habostad), denne gikk på kurset om slanking som før omtalt. Resultatet totalt var jo fantastisk i de få ukene kurset varte, nemlig 130 kg vekk samlet, enkelte hadde fått fjernet 12-13 kg alene. Dette må gjentas!

Vårt nystartede volleyball-lag fikk hederlig omtale med sin 3. plass i serien av lagleder Tom Egil Seljås. Han forklarte om spilllets finesser og om hvordan det hadde gått det første året i ordinær serie. Glass ble overrekt for mange treninger og kamper.

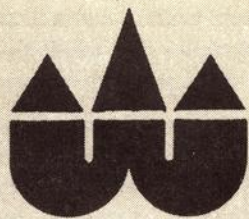
Fisken, brusen og isen hadde vi fått fra Skagerak fisk, CB og Hennig Olsen. Et meget vellykket arrangement som vanlig i regi av HBIL og Helsetjenesten.

Villy Tangstad og Mette Sundsbø

Festen begynte med "korsang"

NORSK WALLBOARD'S SIDER

Ny fagforeningsformann

Den 6. mai forlot Dagfinn Lund Norsk Wallboard for å delta i et samarbeidsprosjekt mellom LO og NHO. Dagfinn skal være med i prosjektet som skal analysere sykefraværet i den private sektor. Bakgrunnen for prosjektet er at regjeringen satt som mål å redusere kostnadene ved sykelønnsordningen med 500 mill. kr. LO/NHO inngikk da et samarbeid for å katalogisere og analysere årsakene til sykefraværet, målet med dette er å få redusert sykefraværet innenfor den ordning vi har idag. Prosjektet går foreløpig ut 91, men sannsynligvis vil det vare ut 92. Etter bestemmelsene i Hovedavtalen har Dagfinn fått permisjon fra jobben på Wallboarden.

Dagfinn har vært på Wallboarden i hele 20 år. De første årene var han maskinfører, men de siste år har

han vært i daggjengen inne i produksjonen. Helt fra han begynte på Wallboarden har han vært faglig politisk interessert. Han ble tidlig valgt til tillitsmann i fabrikk, senere ble han nestformann i styret og fra 1979 har han vært fagforeningsformann. Som fagforeningsformann har han gjort en meget bra jobb, og nyter stor respekt både på golvet og hos ledelsen.

Dagfinn har hatt flere tillitsverv i forbundet, han var varamann til forbundsstyret i Bygningsarbeiderforbundet og medlem av landsstyret. Han er medlem av forbundsstyret i Fellesforbundet og var med på konstituerende landsmøte i Fellesforbundet. Utallige ganger har han deltatt som utsending på landsmøter og LO-kongresser. Flere ganger har han vært med i det sentrale forhandlings-

utvalg og i andre komiteer og utvalg. Den senere tid har han vært flittig benyttet som instruktør på forbundskurs.

Dagfinn synes det er beklagelig å forlate bedriften nå som en står foran oppsigelser og innskrenkninger, men siden han fikk denne muligheten måtte han slå til.

Som ny foreningsformann har styret i Wallboard Fagforening konstituert Steinar Fredriksen, og med Sigbjørn Bjørkås som nestformann. Steinar har jobbet ved bedriften siden 1973, hele tiden har han vært ansatt på verkstedet. Han har en lang og allsidig bakgrunn i fagbevegelsen, han har vært hovedverneombud i flere år, medlem i fagforeningsstyret, styremedlem i bedriften, styremedlem i Samorg, medlem i Arbeidsmiljøutvalget og i Bedriftsutvalget. I tillegg har han i flere år hatt ansvaret for sanitets- og redningstjenesten i Industrivernet. Det som kjennetegner Steinar er at han er grundig, flink til sette seg inn i sakene, observant, har evnen til å lytte på andre, og han er interessert i foreningsarbeid.

Det er en vanskelig oppgave Steinar står foran, bedriften er i vanskeligheter, folk skal sies opp og produksjonen skal reduseres. Mange av hans arbeidskamerater vil miste jobben sin, deres skjebne er uviss. Steinar har i denne saken vist at han tar ansvar og påtatt seg å etterfølge Dagfinn Lund som leder av fagforeningen.

Hunsfosposten vil med dette ønske begge to til lykke med sine nye oppgaver.

Fabrikkens gang

Vi har tallene klare for produksjon og salg ved fabrikk i første kvartal for 1991.

Produksjon 1. kvartal:

Standard vegg/takplater	3041 tonn
Malte plater	4689 tonn
Gulvplater	436 tonn
2-6 mm tynne plater	4039 tonn

Total produksjon	12205 tonn
------------------	------------

I forhold til det opprinnelige produksjonsbudsjett, ligger vi hittil i år ca. 900 tonn etter. Årsaken til svikten ligger i brannen vi hadde på nyåret og uken med permisjon i januar. Stopp, utkast og sekunda er alle stort sett på budsjettnivå. Produksjonen går stort sett greit, med god kvalitet og lite vrakkjøring.

Salgstallene for 1. kvartal:

Standard vegg/tak	2507 tonn
Malte plater	3224 tonn
Gulvplater	530 tonn
2-6 mm tynne plater	1792 tonn
Ekspor	3974 tonn

Totalt salg	12027 tonn
-------------	------------

Salget ligger snaut 400 tonn under budsjett, og det er på innlandet svikten har vært. Eksporten ligger foreløpig over budsjettet. Svikten på innlandsmarkedet regner ledelsen med vil vedvare utover høsten. På denne bakgrunn har bedriften hatt en nøye gjennomgang av markedet, kundene, produkter, lønnsomhet osv.

Resultatet av dette arbeidet er ferdig og produksjonen vil bli justert etter dette. Til å hjelpe seg med dette arbeidet har styret besluttet at Lennart Engstrøm skulle bistå ledelsen her som konsulent. Det har vært nedsatt styringsgruppe og prosjektgruppe som har arbeidet seg gjennom materialet.

Representanter fra de ansatte har vært med i begge gruppene.

Bedriftsutvalget har i møte den

15. mai enstemmig besluttet å gå inn for driftsalternativet på 106/105 timer med stopp tredje hver uke på linje 2. Det viser seg at dette er det beste alternativet økonomisk, samtidig som det er tilpasset svikten i innlandsmarkedet.

Driftsalternativet vil medføre at ca. 40 personer mister arbeidet ved bedriften, inkludert de som går av på pensjonsordningene i vår og sommer. Å miste jobben er hardt i disse tider, det er vanskelig å finne nytt arbeid. Bemanningsreduksjonen blir i alle ledd i organisasjonen, men hardest vil det ramme i produksjon og vedlikehold.

For å kunne drive fabrikk videre er en avhengig av lønnsom drift. Det er økonomisk umulig å drive med underskudd gjennom flere år. Skal Norsk Wallboard ha noen fram-

tid må vi tjene penger slik at vi kan investere og videreutvikle bedriften. De siste årene med underskudd har tæret kraftig på bedriftens egenkapital. Markedet vi opererer i er nedpint både i kvantum og pris, det bygges ikke boliger i dette landet lenger. Eksportmarkedet er vanskelig å få innpass i, det tar tid å komme inn, samtidig som ikke byggetradisjonene er de samme som i Skandinavia. Når markedet en gang snur i framtiden står vi godt rustet til å møte utfordringene som der måtte ligge.

Styret i bedriften skal vedta det endelige driftsalternativ på sitt styremøte den 27. mai. Vi får håpe at vedtaket skjer etter innstillingen fra bedriftsutvalget. For framtiden får vi håpe at markedsutsiktene blir lysere, det er en tung tid vi har vært gjennom.

Avslutningsfest for nye pensjonister ble avholdt på bedriften. Pensjonistene ble tildelt blomster og gaver fra bedriften.

Finn Arntsen:

Jobbet hos oss fra 1955 og fram til i dag. Han var ansatt på verkstedet, de senere år har han vært smører. Aktiv i fagforening både som sekretær og hovedverneombud, og mangeårig medlem i bedriftens AKAN utvalg.

Johan Johnsen:

Johan har vært ansatt på bedriften fra 1959. Mesteparten av tiden har han tilbrakt på laboratoriet. Fra 1985 har han vært driftsassistent i produksjonen.

Gunstein Langerak:

Han har vært ansatt på Wallboarden fra 1955, hele tiden har han vært på verkstedet. De siste årene som kontaktmann på Linje I. Langerak har vært aktiv i fagforening, og deltatt i diverse råd og utvalg.

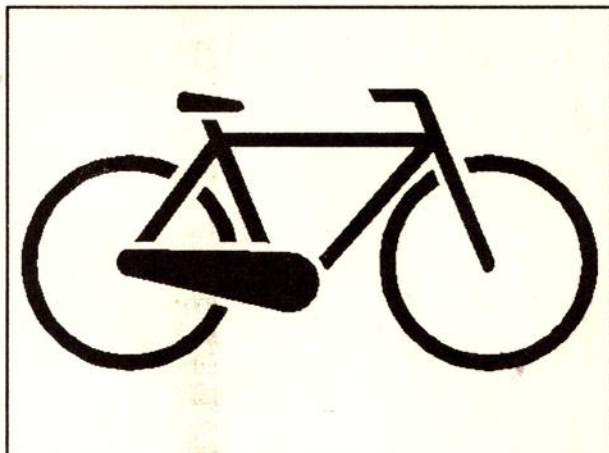
Olav S. Dale:

Olav har arbeidet på bedriften siden 1953. I alle disse årene har han vært på lageret som truck-kjører og laster.

Agnes Nessestrand:

Ble ansatt som rengjøringsassistent i 1968. De senere år har hun jobbet deltid i fabrikken i tillegg til rengjøringsjobben.

Bedriften vil med dette takke for god innsats og et godt samarbeid gjennom en årrekke og ønske til lykke med pensjonisttilværelsen.

Sykkelaksjonen

Sykle til jobben aksjonen har pågått siden 24. mai og blir avsluttet i neste uke, den 21. juni. Aksjonen arrangeres som et samarbeid mellom Landsforeningen for Hjerter- og Lungesyke, Norges Bedriftsidrettsforbund, Sykkelrådet og NRK P2. Hensikten med aksjonen er å få flest mulig til å sykle på jobb. Alle som blir registrert som syklist i aksjonstiden blir med på trekningen av 18 stk. nye sykler.

Det er tredje året på rad aksjonen pågår, om den har noe virkning på folket er vanskelig å si, men det er ikke mange som sykler til arbeid. Det er så mye lettere å sette seg inn i bilen, vri rundt nøkkelen og kjøre til jobb. Parkere bilen, bevege seg noen få meter til sin arbeidsplass for så å ha et stillesittende arbeid. Enkelte mennesker er livredde for å bevege seg mer enn nødvendig, all transport skal foregå maskinelt.

Helsemessig sett er kombinasjonen røyking og mangel på mosjon årsaken til mange og alvorlige helsekomplikasjoner. En kan nevne sykdommer som hjerte- og lunge, kalkdannelser og blodsirkulasjonsproblemer. Alle disse er med på å øke

fraværet, samtidig som de koster samfunnet mye penger.

For å bøte på disse plagene kan en trimme mer. En effektiv måte å gjøre dette på, kan være å sykle til jobben. De fleste arbeidstakere bor ikke lenger unna enn at det skulle la seg gjøre å sykle til jobben hver dag eller enkelte dager hver uke. Det er bare å komme igang, få begynt så går det av seg selv. En kan slå seg sammen med arbeidskamerater, sykle sammen, konkurrere om hvem som sykler mest eller finne på andre ting. Å sykle noen kilometer hver morgen er oppkvikkende, forfriskende og sunt. Selv i regnvær, snø og kulde går det utmerket an å bruke sykkel, det er kun seg selv det kommer an på.

Med å bruke sykkel istedenfor bil opptrer vi mer miljøbevisste, vi reduserer utslipp av CO - gasser som er med på å ødelegge ozonlaget. Nå kan en si at det hjelper lite om bare jeg gjør det, men det blir iallefall ikke verre, alle monner drar.

Redaksjonen vil med dette henstille til flest mulig, få fram sykkel, bruk den til jobb, aktiviser deg selv, tenk miljø.

Bjerg Marit Viste, Thom Gunnufsen og Olav Brateng

Ny seier i skistafetten

Onsdag den 20. mars ble årets krets-mesterskap i bedriftsstafett på ski arrangert på Lie i Øvrebø. Det var skralt med snø, arrangørene kjørte snø hele dagen for at stafetten skulle gå som planlagt. Wallboarden har vunnet denne stafetten de tre siste gangene den har vært arrangert. Det var en vanskelig oppgave laget sto foran, en var ikke så godt trent som en skulle ha vært.

På åpningsetappen gikk Tor Strandberg, etter en noe treg start tok han teten og strekte straks ut feltet. Inn mot veksling ble han passert av Steinar Aas på Vennesla Kommune og han ble noen sekunder bak til veksling, men de andre lagene var langt bak. Bjørn Haugland gikk andre etappen, og han tok raskt igjen laget som lå foran og gikk rett i tet. Herfra og inn ble det rene parade-marsjen for Wallboarden. Steinar Sjøberg gikk siste etappe uten å bli svett og passerte mål langt foran lag nummer to som ble Vennesla Kommune.

Det var ingen smøringsproblemer, godt gammeldags klisterføre med god glid. På grunn av snømangel var løypa redusert fra 5 til snaut fire kilometer. Deltakelsen var heller ikke helt på topp, dette får de dårlige vintrene ta skylden for. Et tankekors er det at ikke Hunsfos stilte med et eneste lag, det må rettes på til neste år.

Regnskapsavdelingen flytter til Hunsfos

Den 3. mai ble økonomiavdelingen ved Wallboarden flyttet opp til Hunsfos (populært kalt asylmottaket). Dette gjøres for å samle hele økonomiavdelingen i konsernet under samme tak. Redaksjonen møtte emigrantene før de reiste til Hunsfos, og vi spurte hvordan de så på å flytte opp til Hunsfos.

- Klart det blir trist å forlate kontorene, rutinene og menneskene en er vant til å omgås. Gamle innarbeidede rutiner må vekk og nye må innarbeides. Vi er som alle andre, vi vet hva vi har, men ikke hva vi får, mennesker er i utgangspunktet skeptiske til forandringer. Miljøet og medarbeiderne på Hunsfos er sikkert like godt som på Wallboarden, dette går helt sikkert godt.

- Kommer dere til å bli pålagt nye oppgaver i forbindelse med flyttingen eller vil dere gjøre det samme som i dag?

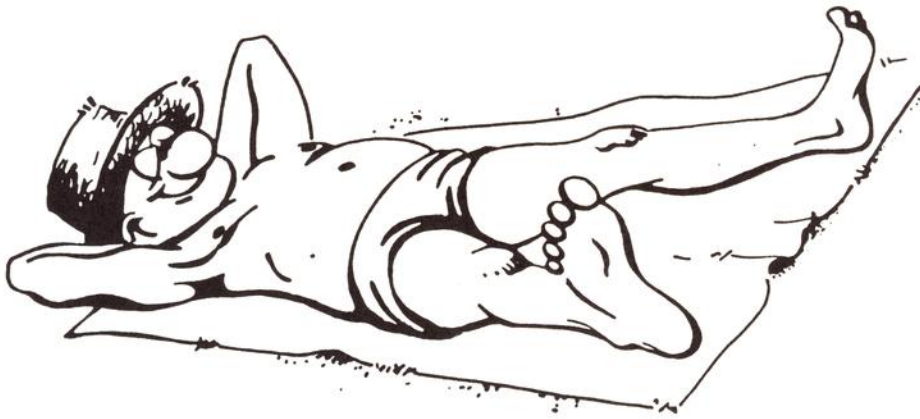
- Det blir en samordning av oppgavene, det vil si at en mann tar seg av den samme oppgaven i begge selskaper. En av oss vil ta oss av

Wallboardens regnskap spesielt, men hvordan dette vil fungere er vanskelig si.

- Hvordan har dere tenkt å løse problemet med den daglige kontakten som dere tidligere har hatt med forskjellige andre avdelinger på bedriften?

- Den kontakten vi har behov for må gå på telefonen, eller vi må ta et besøk på bedriften. Dette er en ulempe ved å flytte, det blir vanskeligere å få kontakt med Wallboarden, det blir mer tungvint å løse problemer som måtte oppstå, men vi får gjøre så godt vi kan. I tillegg må vi benytte postfunksjonen på bedriftene.

Olav Brateng og Thom Gunnufsen er organisasjonsmessig plassert i finansavdelingen, mens Allis Hagen og Bjerg Marit Viste er plassert i økonomiavdelingen. En skulle tro det var unødvendig i dagens dataalder å flytte avdelingen, når en ser de mulighetene som ligger i datanettet. Vi vil med dette takke for et godt samarbeid gjennom mange år og lykke til videre.

Redaksjonen ønsker leserne

GOD SOMMER!